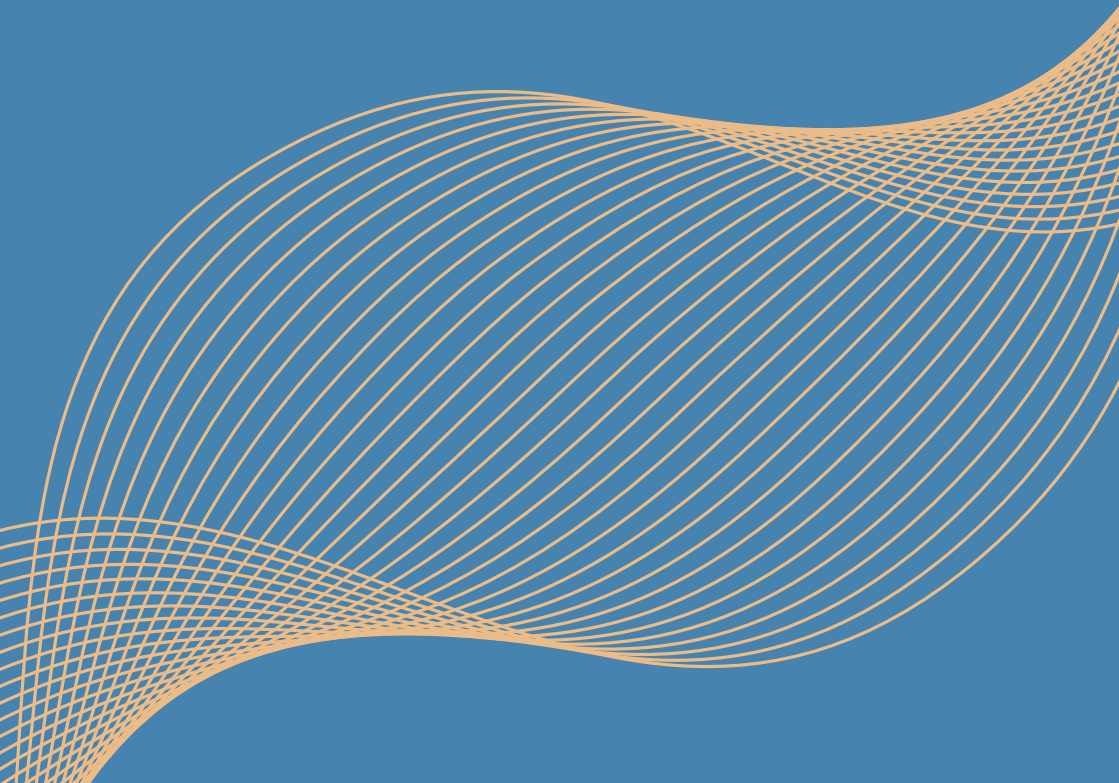

Bahá'u'lláh

DIEVIŠĶĀ MĪĻOTĀ
AICINĀJUMS

Dievišķā Mīlotā aicinājums

Bahá'u'lláh mistisko rakstu izlase

Rīgas Bahai ticības draudze

2025

UDK 286

Ba174

Šis dokuments ir pieejams Bahāju uzziņu bibliotēkas „Vienotības pērles” vietnē: <https://bahai.lv/biblioteka/e-gramatas/>

Tulkots no teksta angļu valodā *Writings of Bahá'u'lláh: The Call of the Divine Beloved: Selected Mystical Works of Bahá'u'lláh*. Pieejams: <https://www.bahai.org/library/>

No angļu valodas tulkoja Irēna Kalniņa-Ābeltiņa 2022. gadā.

Redaktors: Māris Pavlovs

Korektors: Pēteris Folkmanis

Maketētāja: Ineta Alvarado

Pirmais izdevums

© Rīgas Bahai ticības draudze, latviešu valodā, 2025

© Bahá'í International Community, angļu valodā

Atsauces uz Korānu

Korāna vārsmas latviešu valodā pēc Ulda Bērziņa tulkojuma (*Korāns*. Latviešu valodā. Rīga: Neputns, 2011). Sūru un vārsmu atsauces, kuras attiecas uz Korānu, ir numurētas pēc šīs versijas.

Atsauces uz Bībeli

Bībeles vārsmas latviešu valodā pēc trešā Bībeles tulkojuma latviešu valodā (1995–2012), kas tapis Latvijas Bībeles biedrībā (*Bībele*. Rīga: Latvijas Bībeles biedrība, 2016). Grāmatu un vārsmu atsauces, kuras attiecas uz Bībeli, ir numurētas pēc šīs versijas.

ISBN 978-9934-620-70-6 (digitāla)

ISBN 978-9934-620-69-0 (iespiesta)

Saturs

Priekšvārds / 5

1 *Rash-i-Amá* (Augstības sfēru mākoņi) / 9

2 Septiņas ielejas / 11

3 No burta *Bá'* līdz burtam *Há'* / 33

4–6 Trīs citi vēstuļraksti:

„Ak, draugs! Ir pagājušas daudzas dienas ..” / 37

„Ak, *Shams!* No visas sirds ieklausies ..” / 39

„Tu, kam krūtīs lauvas sirds ..” / 41

7 Četras ielejas / 45

Piezīmes un atsauces / 55

Priekšvārds

izdevumam angļu valodā

„Kādreiz Mēs runājām likuma devēja valodā,” *Vēstījumā Vilka Dēlam* raksta Bahá'u'lláh, „citreiz patiesības meklētāja un mistiķa valodā”.¹ Šajā sējumā ir apkopoti Viņa vēstuļraksti, kas tika atklāti mistiķa valodā. Daži ir plaši pazīstami, bet citi šeit pirmo reizi publicēti angļu tulkojumā.

Lai gan lielākā daļa vēstuļrakstu šajā krājumā tika atklāti Bahá'u'lláh uzturēšanās laikā Irākā (1853–1863), pirmais darbs – dzejolis, kas pazīstams kā „*Rashh-i-'Amá*”, – tika uzrakstīts 1852. gadā *Síyáh-Chál* un ir viens no nedaudzajiem, ko Viņš atklāja, atrodoties savā dzimtajā zemē Persijā, un vārsmotā formā. Bahá'u'lláh stāsta: „Tajās dienās Es atrados Tīhrán cietumā, lai gan ķēžu smagais svars un smirdošais gaiss Man ļāva gulēt tikai nedaudz, tomēr tajos neregulārajos snaudas brīžos Es jutos tā, it kā kaut kas plūda no Manas galvas punkta pār Manām krūtīm, gluži kā spēcīga straume, kas plūst zemē no augsta kalna virsotnes. Tā rezultātā katrs Mans ķermeņa loceklis šķita liesmojam. Šādos brīžos Mana mēle deklamēja to, ko neviens nevarēja izturēt.”² Šīs pieredzes poētisko atspoguļojumu, kas izteikts sacerējumā *Rashh-i-'Amá*, iespējams, nekad nevarēs pienācīgi atveidot citā valodā, tomēr pašreizējais tulkojums ir sākotnējais mēģinājums sniegt ieskatu tās spēkā un nozīmīgajās tēmās.

Irākā divu gadu laikā Bahá'u'lláh meklēja nošķirtību Kurdistán kalnos, tālu no ļaunprātības un nesaskaņām, kas bija samaitājušas Bábí kopieni Baghdád, ziņas par Viņa klātbūtni Sulaymáníyyih piesaistīja reģiona reliģijas zinātājus un mistiķus, tostarp vairākus ievērojamus sūfiju šeihs, rosinot meklēt To, kurš dzīvoja kā pazemīgs dervišs, tomēr atklāja dziļu gudrību un nepārspējamu izteiksmes spēku: „Ar savām daudzajiem runām un vēstulēm,” Shoghi Effendi raksta, „Viņš pavēra viņu acu priekšā jaunus apvāršņus, atrisināja neskaidrības, kas satrauca viņu prātus, atklāja daudzu līdz šim neskaidru vietu iekšējo nozīmi dažādu komentētāju, dzejnieku un teologu rakstos .. „Īsā laikā,” ir paša ‘Abdu’l-Bahá liecība, „Kurdistán kalni tika pārņemti ar Viņa mīlestību. Šajā laikā Bahá'u'lláh dzīvoja nabadzībā. Viņa drēbes bija nožēlojamo un trūcīgo apģērbs. Viņa ēdamais bija nabago un pazemīgo ēdiens. Viņu ieskāva majestātes gaisotne, spoža kā pusdienlaika saule. Visur Viņu ļoti cienīja un mīlēja.”³

Kad Bahá'u'lláh atgriezās Baghdád, Viņam sekoja kurdu cienītāji. Skats, kā ‘ulamá un sūfiju šeihi steidzās apmeklēt Bahá'u'lláh, pārsteidza pilsētas reliģiskos vadītājus, kuri arī sāka meklēt Viņa klātbūtni un tika sajūsmināti. Viņu cieņa pret Viņu savukārt piesaistīja citus, sākot no dzejniekiem un mistiķiem un beidzot ar valdības ierēdņiem, un vēl vairāk izplatīja Viņa slavu.

Shoghi Effendi stāsta mums, ka šis periods piedzīvoja „milzīgu Bahá'u'lláh rakstu tvēruma un apjoma paplašināšanos.. Vārsmas, kas šajos gados plūda no Viņa spalvas un ko Viņš pats raksturoja kā „bagātīgu lietu” vēstuļu, pamudinājumu, komentāru, aizstāvību, zinātnisku darbu, pravietojumu, lūgšanu, odu, kā arī īpašu vēstuļrakstu veidā”, atdzīvināja un pārveidoja Bábí kopieni. Tas bija tik ražīgs periods, ka vidēji neierakstīto vārsmu skaits, ko Viņš atklāja vienā dienā un naktī, bija līdzvērtīgs Korāna vārsmu skaitam. „Attiecībā uz tām vārsēm, kuras Viņš diktēja vai uzrakstīja pats, to skaits nebija mazāk ievērojams kā tajos esošā materiāla bagātība vai tematu daudzveidība, uz ko tie atsaucās.”⁴

Starp „nenovērtējamajiem dārgumiem, kas izmesti no Bahá'u'lláh atklāsmes bangojošā okeāna” tajās dienās, ir Bahá'u'lláh „visdižākais mistiskais sacerējums” *Septiņas ielejas*, kas „apraksta septiņus posmus, kas meklētāja dvēselei ir jāšķērso, lai tā varētu sasniegt savas pastāvēšanas mērķi.”⁵ Vairākus gadus vēlāk ‘Akká Viņš paskaidroja šādi:

„Šis traktāts tika atklāts tautas valodā dienās pirms Mūsu pasludināšanas. Iemesls tā atklāšanai bija vēstules, kas adresēta Vissvētākajai Tiesai Irākā, saņemšana no sunnītu pārliecības vīra, kurš bija gan zinātnieks, gan mistiķis. Tāpēc šis traktāts saskaņā ar dievišķo gudrību tika atklāts tādā veidā, kāds bija aktuāls ļaudīm tajos laikos. Tomēr šajā dienā katra dvēsele, kas ir pievērsusi savu skatienu augstākajam apvārsnim un atpazinusi vienu patieso Dievu, patiešām ir sasniegusi katru no septiņām ielejām jeb septiņiem stāvokļiem, kas tajā minēti.”⁶

Tāpat kā 12. gadsimta Attāra sacerētājā poēmā „Putnu konference” (*Mantiqū't-Tayr*), *Septiņas ielejas* apraksta ceļojumu cauri septiņiem stāvokļiem, meklējot dievišķo. Tomēr meklējumi *Septiņās ielejās* tiek veikti arī kontekstā, ko nosaka jaunās atklāsmes drīzā ausma un – patiesi – pašā Miļotā klātbūtne.

To, ka mistisko ceļojumu nevar reducēt uz fiksētu shēmu un ka Dievišķā Miļotā meklēšana nevar vienkāršot līdz atsevišķu posmu virknei, uzsver vairāki citi vēstuļraksti, no kuriem šeit ir iekļauti četri. Sējums noslēdzas ar Bahá'u'lláh vēstījumu *Četrās ielejas*, kas adresēts vienam no Viņa uzticīgajiem cienītājiem Kurdistān kalnos. Tajā nav aprakstīta virzīšanās caur posmiem, bet gan izklāstīti četri dažādi ceļi, kā tuvoties dievišķajam.

Pašreizējie *Septiņu ieleju* un *Četru ieleju* tulkojumi ir balstīti uz Marzieh Gail tulkojumiem, kas tapuši sadarbībā ar Ali-Kuli Khan un publicēti 1945. gadā. Lai gan šajos agrākajos tulkojumos ir daudz izsmalcinātu un iedvesmotu fragmentu, skaidrības un precizitātes dēļ bija nepieciešamas dažas izmaiņas.

Lai šī sējuma izdošana sekmē dziļāku izpratni par Bahá'u'lláh vēstījuma mistiskajiem aspektiem un iedvesmo lielāku degsmi un aizrautību, paužot Dievišķā Mīlotā debesu aicinājumu: „Jo, lai arī pagātnē katrs mīlētājs lūdza un meklēja pēc sava Mīlotā, tad tagad pats Mīlotais sauc savus mīlētājus un aicina viņus sasniegt Viņa klātbūtni.”⁷

1

*Rashh-i- 'Amá*⁸

Augstības sfēru mākoņi

- Kad esam līksmi, no augstības mākoņiem lietus gāž; 1
Kad slavu dziedam – pār jums ticības noslēpums līst.
- Austrumvējš nes Katejas muskusa dvašu; 2
Šī burvīgi saldā brīze no Mūsu sprogām līst.
- Dailes rīta zvaigzne no Dieva sejas ausa; 3
Šī patiesība ir noslēpums, ko pār mums Viņa vaigs lej.
- Sapulcēšanās vilnis sacēlis šķīstības jūru; 4
Šī dārgā, retā velte no Mūsu līksmes debess nolija.
- Mīlestības lāde guļ apslēpta pašā Farsas sirdī; 5
Uzticības pērles no šīs dārgumu lādes līst.
- No rozes krāšņuma Mēs svētlaimē kā no vīna reta; 6
Smalkā mūzika no mūsu Kunga zvanošām notīm nolīst.
- Tiesas dienas taures skaņa, debesu aicinājums svēts; 7
Abas vienā dvašā kā lietus no debesjuma lejas.
- Diena „Es esmu Viņš” atmirdz no Mūsu vaiga; 8
Laikmets „Viņš ir Viņš” no Mūsu pludojošā kausa līst.
- No Mūsu sirds avota debesu strauts plūst no Dieva; 9
Šī medus nektāra kauss no Mūsu rubīnlūpām to lej.
- Dieva Diena ir redzama, jo, raugi, Kungs ir atklājies; 10
No *Tā'* melodijas šī brīnišķā vēsts kā lietus līst.
- Kā plūst Bahá žēlastība velšu mākoņu debessvelvēs, 11
Kas, saplūstot vienā dziesmā, paša Dieva balsī izlīst.
- Redzi – Kunga leviatāns! Lūk, Viņa svētais vaigs! 12
Kādas sirdij svētības kā lietus no Tā troņa nolīst!

- 13 Raugies debesu delnā, skat, kā ap to skan dūju treļļi;
Klausies slavas dziesmās, kas šķīstā gaismā no debesīm līst.
- 14 Kā dziesma aizgrābj dvēseli, kā bungas rībot ielīksmo,
Nāc, klausies svētos ritmos, kas no Mūsu rokām lejas.
- 15 Raugies dievišķajā Vaigā! Paradīzes Jaunava te mīt!
Lūk, žēlība no Mūsu klātbūtnes, pār pasauli tā līst!
- 16 Redzi – tas nezūdošs Vaigs! Kausa nesējs tik apburošs!
Skaties! No Mūsu kausa kristālmalks plūst!
- 17 Raugies Mozus ugunī, skat, Viņa balto roku mirdzam;
Redzi, Sīnaja sirds! – no Mūsu rokas viss līst.
- 18 Klausies, kā mīļie nopūšas, redzi, cik dārzs daiļš ziedonī;
Viņš ir pie jums – un svētlaipe no Viņa līst.
- 19 Redzi, kā *Há'* vaigs staro, redzi, kā *Bá'* tērps grezns un košs;
Redzi, kā no Mūsu spalvas Dieva vēlība līst.
- 20 Adventa trauks šis, skaidrūdeņu mākoņi šie;
Šos sīko putnu treļļus Mūsu gaistošs avots lej.

2

Septiņas ielejas

Noslēpumos ietvertais izklāsts par izaugsmes posmiem tiem, kas tiecas pie visuvarenā, mūžīgi piedodošā Dieva.

Žēlsirdīgā, līdzcietīgā Dieva vārdā!

Slava Dievam, kas radījis būtņi no neesamības; cilvēka plāksnē 1
iegravējis Viņa mūžības noslēpumu mēru; mācījis viņam no dievišķo vārdu krātuves to, ko viņš nezināja; padarījis viņu par skaidru grāmatu tiem, kas ir ticējuši un nodevušies ar savām dvēselēm; šajā tumšajā un satricinājumu pilnajā laikmetā ļāvis viņam saskatīt jaunu radību visās lietās; un licis viņam runāt no paša mūžības sirds viduča un jaunā un brīnišķīgā balsī, kas iemiesota izcilākajā Templī.⁹ Un viss šim nolūkam: lai katrs cilvēks sevī un pats varētu liecināt sava Kunga atklāsmes krēsla priekšā, ka nav cita Dieva kā vien Viņš; un lai visi varētu sasniegt to realitātes virsotni, kurā neviens nedomās neko citu, kā tikai to, ka tajā saskatīs Dievu. Tā ir krāšņa parādība, kas ir nogulsnēta visu lietu realitātē; jo pretēji tam Viņš – augsti slavēta lai ir Viņa godība – ir pilnīgi svēts un pāri visam redzētajam vai uztveramajam: „Skatieni nejauš Viņu, bet Viņš skatienus jauš, Viņš – Smalkais, Visuzinīgais.”¹⁰

Un Es slavēju un teicu to pirmatnējo jūru, kas izplūdusi no 2
apslēptās būtības okeāna, un to pirmatnējo rītu, kas ir izlauzies pie vienīguma apvāršņa, un to pirmatnējo sauli, kas uzlēkusi nezūdošā spožuma debesīs, un pirmatnējo uguni, kas tika iedegta no mūžības gaismekļa vienesmes nišā: Tam, kurš tiek saukts par „Aḥmad” paaugstināto valstībā un par „Muḥammad” izredzēto sapulcē, un par „Maḥmūd” patieso sfērā;¹¹ kuru vien piesauks zinīgo sirdīs „Tam pieder Visjaukie vārdi”.¹² Un lai pār Viņa radiem un biedriem ir pārpilnīgs, nemainīgs un mūžīgs miers!

- 3 Turpinot: Es esmu klausījies atziņas lakstīgalas dziesmā uz tavas visdziļākās būtnes koka zariem un pārlicības baloža dūdoņā uz tavas sirds žuburiem. Es domāju, ka Es ieelpoju šķīstības smaržu no tavas mīlestības drēbēm un, pārļausot tavu vēstuli, sasniedzu tavu klātbūtni. Turklāt Es ievēroju tavas norādes par tavu nāvi Dievā un dzīvi Viņā, un mīlestību, ko tu lolo pret Kunga mīļotajiem un Viņa vārdu Izpaušmēm, un Viņa īpašību Paudējiem. Tāpēc Es esmu nolēmis iepazīstināt tevi ar svētām un mirdzošām zīmēm no varenības un bagātības sfērām, lai tās, iespējams, tuvinātu tevi svētuma, tuvuma un krāšņuma pagalmam un piesaistīt tevi stāvoklim, kurā tu neredzēsi neko citu kā tava Mīļotā svēto vaigu un visu radību redzēsi kā dienā, kad miņas vēl nebija no tiem, kas pieminēšanas vērti.¹³
- 4 Par to vienesmes lakstīgala dziedāja sava mistiskā traktāta dārzā,¹⁴ sacīdama: „Un uz tavas sirds plāksnes parādīsies smalko noslēpumu vārsmā: „Bijājiem Dievu, un Dievs jūs pamācīs,” un tava gara putns atsauks atmiņā senās krāšņuma svētvietas un ilgu spārnos celsies debesīs pretī pavēlei: „tekalē sava Kunga ceļus,” un tu baidīsi izsmalcinātos kopības augļus izteiciena „ēd no katra augļa”¹⁵ dārzos.”
- 5 Pie Manas dzīvības, ak, draugs! Ja tu nogaršotu šo zaļojošo koku augļus, kas sakņojas patiesas izpratnes augsnē, kad Viņa būtības mirdzošā gaisma ir atspīdējusi Viņa vārdu un īpašību spoguļos, ilgas izrautu pacietības un atturības grožus no tavas rokas un uzjundītu tavu garu nemierā ar Viņa gaismas spožumu. Tas aizvestu tevi no šīs putekļu mītnes uz tavu patieso debesu mājokli mistiskās atziņas pašā sirdī un paceltu tevi stāvoklī, kurā tu virzīsies augstumos, it kā soļotu pa zemi, un tu staigāsi pa ūdeni, it kā ietu pa sauszemi. Tāpēc lai tas ieliksmo Mani un tevi, un ikvienu, kas uzkāpj zināšanu debesīs un kura sirdi ir atdzīvinājušas pārlicības vēsmas, kas plūst no Visžēlsirdīgā Šebas uz viņa iekšējās būtnes pļavu. Miers tam, kurš seko ceļagaismai!¹⁶
- 6 Un tālāk: ir teikts, ka ceļinieku ceļojums no mirstīgā mājokļa uz debesu dzimteni sastāv no septiņiem posmiem. Daži tos sauc

par septiņām ielejām, bet citi – par septiņām pilsētām.¹⁷ Un ir teikts, ka, kamēr ceļinieks neatkāpsies no sevis un nepārvarēs šos posmus, viņš nekad nerasnīgs tuvuma un atkalredzēšanās okeānu un nenobaudīs nepārspējamā vīna garšu.

Pirmā ir *MEKLĒŠANAS IELEJA*. Šīs ielejas rumaks ir pacietība; bez pacietības ceļinieks šajā ceļojumā nekur nenonāks un nerasnīgs nekādu mērķi. Viņam nekad nevajadzētu ļauties nomāktībai: ja viņš tiecas simts tūkstošus gadu un tomēr nesaskata Drauga daili, viņam nevajadzētu paklupt. Jo tie, kas meklē Kaabu „Mums”, līksmo par vēsti „Mēs vadīsim pa Saviem ceļiem”.¹⁸ Meklējumos viņi ir apjozuši sevi kalpošanas jostā un ik mirkli vairās no neuzmanības meklējumu sfērā. Nekas viņus neapturēs, un nekādi padomi neliks atkāpties.

Šiem kalpiem ir pienākums šķīstīt no katra traipa sirdis, kas ir dievišķo dārgumu avoti; novērsties no atdarināšanas, kas ir sekošana viņu senču pēdās; un aizvērt draudzības un naida durvis uz visiem zemes ļaudīm.

Šajā ceļojumā meklētājs sasniedz stāvokli, kurā viņš redz, ka visas radītās lietas kļūst apjukušas, meklējot Draugu. Cik Jēkabu viņš redzēs, kas alkst pēc sava Jāzepa, cik daudz mīlētāju viņš redzēs, kamēr steidzas pie Mīlotā; viņš būs liecinieks pielūdzošo dvēseļu pasaulei, izsekojot Pielūgtā ceļu! Ik brīdi viņš atrod kādu svarīgu lietu, katru stundu viņš apzinās jaunu noslēpumu; jo viņš ir atraisījis savu sirdi no abām pasaulēm un devies uz Mīlotā Kaabu. Uz katra soļa viņu pavadīs palīdzība no neredzamās sfēras, un viņa meklējumu degsme pieaugs.

Lai meklējumi tiek vērtēti pēc Madžnūna mīlestības mēra!¹⁹ Ir stāstīts, ka kādu dienu daži sastapās ar Madžnūnu, kurš sijāja putekļus, uz kuriem plūda viņa asaras. Viņi jautāja: „Ko tu dari?” Viņš teica: „Es meklēju Leilī.” „Bēdas tev!” viņi sauca: „Leilī ir tīra gara, bet tu viņu meklē putekļos!” Viņš atbildēja: „Es viņu meklēju visur; varbūt kādā vietā viņu atradīšu.”

- 11 Jā, lai gan gudrajiem šķiet apkaunojoši meklēt kungu Kungu putekļos, tomēr tas liecina par intensīvu meklējumu degsmi. „Kas meklē neatlaidīgi un ar degsmi, tas noteikti atradīs.”²⁰
- 12 Patiesais meklētājs nedzenas ne pēc kā cita, kā vien pēc sava mērķa, un patiesam mīlētājam nav citas vēlmes kā vien atkalredzēšanās ar savu mīļoto. Arī meklētājs nerasniegs savu mērķi, ja viņš neupurēs visu. Proti, lai ko viņš būtu redzējis, dzirdējis un sapratis, viņam ir jāatmet „nav cita Dieva”, lai viņš varētu ieiet gara sfērā – pilsētā, kur mājō „tikai Dievs”.²¹ Ir jāieliek darbs, ja meklējam Viņu; ir vajadzīga degsme, ja vēlamies dzert nektāru, atkal apvienojoties ar Viņu; un, nobaudījuši no šī biķera, mēs atmetam pasauli.
- 13 Šajā ceļojumā ceļinieks dzīvo ikvienā mājvietā, lai cik pieticīga tā būtu, un dzīvo visās zemēs. Katrā sejā viņš meklē Drauga skaistumu; katrā apvidū viņš meklē Mīļoto. Viņš piebiedrojas katrai sabiedrībai un meklē draudzību ar katru dvēseli, lai, iespējams, kādā sirdī varētu saskatīt Mīļotā noslēpumu vai kādā sejā ieraudzītu Pielūgtā skaistumu.
- 14 Un, ja ar Radītāja palīdzību viņš šajā ceļojumā atradīs neizsekojamā Drauga pēdas un ieelpos sen pazudušā Jāzepa smaržu no debesu vēstneša, tad viņš acumirkli nonāks *MĪLESTĪBAS IELEJĀ* un viņu pārņems mīlestības uguns. Šajā pilsētā paceļas sajūsmas debesis, spīd pasauli izgaismojošā ilgošanās saule un aizdegas mīlestības uguns; un, kad mīlestības uguns uzliesmo, tā pārvērs saprāta ražu pelnos.
- 15 Tagad ceļinieks aizmirst pats sevi un vairs neapzinās neko citu kā vien sevi. Viņš neredz ne neziņu, ne zināšanas, ne šaubas, ne pārlicību; viņš neatšķir vadības rītu no maldu nakts. Viņš bēg gan no neticības, gan no ticības un atrod savas sirds mierinājumu nāvējošā indē. Tāpēc Attārs saka:

Neticīgais maldās, ticīgais uzticas,
Attāra sirdij tavu sājpu atomus.

Šīs ielejas rumaks ir sāpes, un, ja sāpju nebūs, šis ceļojums nekad 16
nebeigsies. Šajā līmenī mīļotājam nav citu domu, izņemot Mīļoto,
un viņš nemeklē citu patvērumu, kā vien Draugu. Ik mirkli viņš
ziedo simts dzīvības Mīļotā ceļā, ik uz soļa viņš met tūkstoš galvas
pie Viņa kājām.

Ak, Mans brāli! Kamēr tu neieiesi mīlestības Ēģiptē, tu nekad 17
neskatīsies uz Jāzepam līdzīgo Drauga skaistumu; un kamēr tu,
tāpat kā Jēkabs, neatstāsi savas ārējās acis, tu nekad neatvērsi savas
iekšējās būtnes aci; un, kamēr tu nedegsi mīlestības ugunī, tu
nekad neatradīsies patiesu ilgu apskāvienos.

Mīlētājs nebaidās ne no kā un nevar ciest no ļauna: 18
Tu redzi kā viņš salst ugunī un kalst jūrā.
Mīlētājs ir tas, kurš ir vēss elles liesmās,
Zinātājs ir tas, kurš izžūst pat jūrā.²²

Mīlestība nepieņem nekādu eksistenci un nevēlas dzīvību: nāvē 19
tā redz dzīvību, un kaunā tā meklē godību. Lai izpelnītos mīlestības
neprātu, cilvēkam ir pārparēm jāpiemīt veselam saprātam; lai
nopelnītu Drauga saites, cilvēkam jābūt garā brīvam. Svētīts ir
kakls, kas iesiets Viņa cilpā, un laimīga galva, kas nokrīt putekļos
Viņa mīlestības ceļā. Tāpēc, draugs, atsakies no sevis, lai tu varētu
atrast To, kam nav līdzinieka; un pacelies pāri šai mirstīgajai
pasaulei, lai tu varētu atrast savu ligzdu debesu mājoklī. Esi kā itin
nekas, lai iekurtu esības uguni un būtu derīgs mīlestības ceļam.

Kā lai mīlestība ļautu dvēselei iet, kurp tai tīk!
Kā lai piekūns kāro pēc beigta medijuma!²³

Mīlestība katrā solī aizdedzina pasauli un posta ikvienu zemi, 20
kurā paceļ savu karogu. Esamība nepastāv tās valstībā; gudrajiem
savā jomā nav teikšanas. Mīlestības leviatāns aprij saprāta
saimnieku un nogalina zināšanu valdnieku. Tas dzer septiņas
jūras, bet sirds slāpes joprojām nav veldzētas, un tas jautā: „Vai ir
vēl?”²⁴ Tas vairās no sevis un attālinās no visa, kas uz zemes.

Zeme un debess nezin mīlas;
Viņā mīt seši duči vājrātu.

21 Mīlestība savās važās saslēgusi neskaitāmus upurus un ar savu bultu caurdūrusi neskaitāmus gudros. Zini, ka katrs apsārtums, ko tu redzi pasaulē, ir no tās dūsmām, un katrs bālums cilvēku vaigos ir no tās indes. Tā nepiedāvā citu dziedināšanu kā vien nāvi un nestaigā citur kā vien pazušanas ielejā; tomēr saldāka par medu ir tās inde uz mīlētāja lūpām, un tās nāvējošais dzelonis meklētājam šķiet skaistāks par simts tūkstoš dzīvībām.

22 Tāpēc sātāniskās patības plīvuri ir jāsadedzina mīlestības ugunī, lai gars tiktu šķīstīts un attīrīts un tādējādi uztvert Viņa stāvokli: ja Tevis nebūtu, pasaule nebūtu radīta.²⁵

Dedz mīlas guni, lai plēn tajā it viss;
Tad tu spersi soli mīlētāju zemē.²⁶

23 Un, ja mīlētājs ar Radītāja atbalstu izglābsies no mīlestības ērgļa nagiem, viņš nonāks *ZINĀŠANU SFĒRĀ* un no šaubām nonāks pārlicībā un no maldīgu vēlmju tumsas pievērsīsies Dieva bijāšanas vadošajai gaismai. Viņa iekšējā acs atvērsies, un viņš slepeni sarunāsies ar Mīļoto; viņš atslēgs uzticības un kvēlu lūgumu vārtus un aizvērs tukšu iedomu durvis. Šajā pasaulē viņš ir apmierināts ar dievišķo pavēli un uzskata karu par mieru, un nāvē viņš atrod nebeidzamās dzīves jēgu. Viņš ar iekšējām un ārējām acīm vēro augšāmcelšanās noslēpumus radīšanas jomās un cilvēku dvēselēs un ar garīgu sirdi uztver Dieva gudrību Viņa bezgalīgajās izpausmēs. Jūrā viņš atrod pilienu, pilē viņš redz jūras noslēpumus.

Sašķel atoma sirdi,
un redzi – tajā mirdz saule.²⁷

24 Raugoties ar neierobežotu atskārsmi, ceļinieks šajā ielejā nesaskata Dieva radībā ne pretrunas, ne neatbilstības un ik brīdi izsaucas: „It nekamī, ko radījis Līdzcietīgais, tu neieraudzīsi aplamību. Vērs skatienu – vai tu redzi kaut spraugu?”²⁸ Viņš redz taisnību netaisnībā un taisnīgumā vēlību. Nezināšanā viņš atrod daudzas apslēptas zināšanas, un zināšanās atklāj neskaitāmas gudrības. Viņš salauz miesas būri un atraisa sevi no kaislību

tvēriena, un sazinās ar nemirstīgās sfēras iemītniekiem. Viņš kāpj pa iekšējās patiesības kāpnēm un steidzas uz dziļo atziņu debesīm. Viņš brauc šķirstā „Mēs viņiem rādīsim Mūsu Zīmes i visās pasaules malās, i pašu dvēselēs” un kuģo pa jūru „līdz būs viņiem skaidrs, ka Tās – Patiesība”.²⁹ Un, ja viņš saskaras ar netaisnību, būs pacietīgs, un, ja viņš saskaras ar dusmām, izrādīs mīlestību.

Stāsta, ka reiz bija kāds mīlētājs, kurš ilgus gadus vadīja nopūtās šķirtībā no mīlotās un bija izdedzis atšķirtības ugunī. No mīlestības valdīšanas viņa krūtīs bija bez pacietības, un viņa ķermenis bija noguris no viņa gara; viņš dzīvi bez viņas uzskatīja par izsmieklu, un pasaule viņu nospieda. Cik dienas viņš neatrada atelpu savām ilgām; cik naktis viņa sāpes atturēja viņu no miega. Viņa ķermenis bija nogurdināts līdz nopūtai, un viņa sirds brūce bija pārvērtusi viņu par bēdu saucienu. Viņš būtu atdevis tūkstoš dzīvību par vienu malku no viņas klātbūtnes kausa, taču pat tas viņam nebija sasniedzams. Ārsti neatrada viņa slimībai zāles, un biedri izvairījās no viņa sabiedrības; jā, ārstiem nav līdzekļa nevienam mīlestības slimniekam, ja vien mīlotā labvēlība viņu neatbrīvo.

Nobeigumā viņa ilgošanās koks nesa izmisuma augļus, un viņa cerības uguns kļuva tikai par pelniem. Tad kādu nakti viņš vairs nevarēja izturēt dzīvību un devās no mājām uz tirgu. Pēkšņi viņam sekoja sargs. Viņš metās bēgt, bet sargs sekoja cieši nopakaļ; tad sanāca citi sargi un noslēdza nogurušajam katru eju. Tad šis nožēlojamais raudāja no sirds, skraidīja šurpu turpu un vaidēja pie sevis: „Tiešām, šis sargs ir Israēls, mans nāves eņģelis, kas tik ātri man seko, vai arī viņš ir cilvēku naida un ļaunprātības pamudināts tirāns.” Viņa kājas nesa viņu tālāk – šo nelaimīgo, kas asiņoja ar mīlestības bultu, – kamēr viņa sirds lūza žēlabās. Tad viņš nonāca pie dārza sienas un ar neizsakāmām pūlēm un grūtībām tika tai pāri. Viņš redzēja, ka tā ir ļoti augsta, tomēr, aizmirsis savu dzīvību, viņš ieleca dārzā.

Un tur viņš ieraudzīja savu mīloto ar lukturi rokā, kad tā meklēja gredzenu, kuru bija pazaudējusi. Kad padevīgais mīlētājs paskatījās

uz savu valdzinošo mīļoto, viņš dziļi ievilka elpu un pacēla rokas lūgšanā, saukdams: „Ak Dievs! Dod sargam godu, bagātību un ilgu mūžu. Jo sargs bija Gabriels, kurš vadīja šo nabagu; vai arī viņš bija Israfēls, kas dāvāja dzīvību šim nožēlojamajam!”

28 Patiešām, viņa vārdi bija patiesi; jo viņš bija atradis lielu apslēptu taisnību šajā šķietamajā sarga tirānijā un bija redzējis, cik daudz žēlastības slēpjas aiz plīvura. Vienā dusmu triecienā sargs bija pietuvinājis mīlestības tuksnesī izslāpušo mīļotās jūrai un izkļiedējis atšķirtības tumsu ar sapulcēšanās spīdošo gaismu. Viņš bija aizvedis to, kurš bija tālu, uz tuvuma dārzu un veda slimu dvēseli pie ārsta, kas dziedina sirdi.

29 Tā nu, ja mīlētājs būtu redzējis beigas, viņš jau sākumā būtu svētījis sargu, lūdzis Dievu par viņu un uzlūkojis viņa tirāniju kā taisnību; bet, tā kā iznākums viņam bija aizklāts, sākumā viņš žēlojās un sūdzējās. Taču tie, kas ceļo pa patieso zināšanu dārzā, redz mieru karā un samierināšanos naidā, jo viņi redz galu jau pašā sākumā.

30 Tāds ir ceļinieku stāvoklis šajā ielejā, bet ieleju ļaudis virs tā redz beigas un sākumu kā vienu veselu. Nē, viņi neredz ne „sākumu”, ne „beigas” un nav liecinieki ne „pirmajam”, ne „pēdējam”. Nē, drīzāk nemirstības pilsētas iedzīvotāji, kas mīt debesu dārzā, neredz pat „ne pirmo, ne pēdējo”: viņi vairās no visa, kas ir pirmais, un atgrūž visu, kas ir pēdējais. Jo tie ir gājuši pāri vārdu pasaulēm un ātri kā zibens pārcēlušies ārpus īpašību pasaulēm. Tā teikts: „Pilnīga ticība dievišķajai vienotībai ir nepiedēvēt Viņam nekādas īpašības.”³⁰ Un viņi ir izveidojuši savu mājokli dievišķās Būtības pavēnī.

31 Tāpēc Khájih ‘Abdu’lláh³¹ – lai visaugstākais Dievs šķīstī viņa svētīgo dvēseli – šajā sakarā ir izteicis smalku piezīmi un runājis daiļrunīgi par vārdiem „ved mūs taisnu ceļu”,³² kas ir: „Parādi mums pareizo ceļu; tas ir, pagodini mūs ar savas būtības mīlestību, lai mēs varētu tikt atbrīvoti no aizrautības ar sevi un jebko citu, izņemot Tevi, un kļūtu pilnīgi Tavi; lai mēs pazītu tikai Tevi un redzētu tikai Tevi un nedomātu ne par ko citu, izņemot Tevi.”

Nē, viņi pat paceltos pāri šim stāvoklim, gluži kā ir teikts: 32
„Mīlestība ir plīvurs starp mīlētāju un viņa mīļoto.” „Vairāk par šo
man nav atļauts stāstīt.”

Šajā stundā ir uzausis patieso zināšanu rīts, un ceļošanas un 33
klejošanas lukturi ir nodzisuši.

Pat Mozum tas bija apslēpts,
Kaut bij' Viņš tikls un acu gaišs,
Tad kā gan tu, kam spārnu nav
Lai vari cerēt palidot?³³

Ja tu esi kopības un lūgšanu vīrs, pacelies uz svēto palīdzības 34
spārniem, lai tu varētu ieraudzīt Drauga noslēpumus un sasniegt
Mīļotā gaismekli: „Paties, mēs piederam Dievam, un paties, pie
Viņa mēs atgriezīamies!”³⁴

Izgājis cauri Zināšanu ielejai, kas ir pēdējais ierobežojumu 35
stāvoklis, ceļinieks nonāk *PIRMAJĀ VIENOTĪBAS STĀVOKLĪ* un
dzer no vienesmes kausa un skatās uz vienīguma izpausmēm.
Šajā stāvoklī viņš caurdur daudzveidības plīvurus, bēg no miesas
sfērām un paceļas uz vienotības debesīm. Ar Dieva ausi viņš dzird;
ar Dieva aci viņš redz dievišķās radīšanas noslēpumus. Viņš ieiet
Drauga iekšējā patvērumā un kā tuvs cilvēks ar to daļa Mīļotā
nojumi. Viņš izstiepj patiesības roku no Absolūtā piedurknes
un atklāj dievišķā spēka noslēpumus. Viņš neredz sevī ne vārda,
ne slavas, ne pakāpes, bet atrod savu slavu Dieva slavā un Dieva
vārdā redz savējo. Viņam „visas dziesmas ir no šī suverēnā Ķēniņa”
un katra melodija no Viņa. Viņš sēž tronī „Saki: viss no Dieva,”³⁵
un viņš atlaidies sēdekli „Nav citur spēka, tikvien pie Dieva.”³⁶
Viņš skatās uz visām lietām ar vienotības aci un redz mirdzošos
Patiesības Saules starus, kas spīd no dievišķās Būtības dienas
ausmas vienādi pār visām radītajām lietām, un redz vienotības
gaismekli, kas atspīdēja pār visu radību.

Jūsu eminencei ir zināms, ka visas variācijas, ko ceļinieks sava 36
ceļojuma posmos redz esības sfērās, izriet no viņa paša redzējuma.

Mēs sniegsim piemēru, lai nozīme kļūtu pilnībā skaidra. Apsveriet redzamo Sauli: lai gan tā spīd vienādi spoži pār visu pastāvošo un pēc atklāsmes Kunga pavēles dāvā gaismu visam, tomēr katrā vietā tā izpaužas un izlej savas veltes atbilstoši šīs vietas iespējām. Piemēram, spogulī tā atspoguļo savu disku un formu, un tas ir saistīts ar paša spoguļa skaidrību; caur kristālu tā liek parādīties ugunij; un citās lietās tā parāda tikai sava spīduma efektu, bet ne pilnu disku. Un tomēr caur šo efektu, pēc Radītāja pavēles, tā katru lietu apveltī atbilstoši šīs lietas spējām, gluži kā tu vari novērot.

37 Līdzīgi krāsas katrā objektā kļūst redzamas atbilstoši tā būtībai. Piemēram, dzeltenā glāzē stari mirdz dzeltenā krāsā; baltā glāzē tie ir balti; un sarkanā glāzē ir redzami sarkani stari. Šīs variācijas izriet no paša objekta, nevis no gaismas. Un, ja kādai vietai tiks liegta gaisma, piemēram, ar sienām un jumtu, tai tiks pilnībā atņemta saules gaisma un atņemti tās stari.

38 Ir tā, ka dažas vājas dvēseles ir ierobežojušas vērienīgo zināšanu plašumu patības un kaislību sienās, zem neziņas un akluma apmetņa, un tādējādi ir aizsegušas sev mistiskās Saules gaismas un mūžīgā Mīļotā noslēpumus. Viņi ir nomaldījušies tālu no dārgakmeņiem līdzīgās gudrības, ko sniedz Vēstnešu Valdnieka³⁷ spožā ticība, ir izslēgti no Visudaiļā iekšējā galma un ir izraidīti no godības Kaabas. Tādas ir šī laika cilvēku vērtības!

39 Un, ja lakstīgala paceļas pāri patības māliem un mājō sirds rožu lapenē un arābu melodijās un saldās persiešu toņos stāsta par Dieva noslēpumiem – viens vārds no jauna atdzīvina katru nedzīvu veidolu un katram pelējošam kaulam dāvā svētuma garu –, tu redzēsi tūkstoš skaudības nagu un neskaitāmas naida ķetnas, kas Viņu medī un ar visu savu spēku cenšas panākt Viņa nāvi.

40 Jā, vabolei salds aromāts šķiet slikts, un cilvēkam, kas savārdzis no iesnām, patīkamas smaržas neko nedod. Tādēļ par nezinātāju vadīšanu ir sacīts:

Iztīri iesnas no savas galvas,
Lai plūst tevī Dieva dvaša!³⁸

Rezumējot, tagad ir skaidri redzamas atšķirības starp lietām. 41
Tādējādi, kad ceļinieks skatās tikai uz atklāšanās vietu, tas ir, kad
viņš skatās tikai uz stiklu, viņš redz dzeltenu, sarkanu un baltu. Un
tā ir, ka konflikts ir guvis virsroku starp cilvēkiem, un ierobežoto
dvēseļu tumši putekļi ir nosēdušies pār pasauli. Vieni raugās uz
gaismas starojumu, bet vēl citi ir dzēruši vienesmes vīnu un neredz
neko citu kā pašu sauli.

Ceļiniekiem šķērsojot šos trīs dažādos līmeņus, viņu izpratne 42
un vārdi attiecīgi atšķiras, un līdz ar to uz zemes mūždien ir
parādījusies konflikta zīme. Jo ir daži, kas mājo dievišķās vienotības
līmenī un runā par šo pasauli, un daži dzīvo ierobežotības sfērās,
bet daži – patības pakāpēs, bet citi ir pilnībā plīvura aizsegti. Tā
mūsdienu nezinošie cilvēki, kuriem nav daļas no dievišķās Dailēs
spožuma, izvirza noteiktas prasības un katrā laikmetā un ciklā
uzliek dievišķās vienotības okeāna ļaudīm to, ko ir pelnījuši viņi
paši. „Ja Dievs grābtu cilvēkus viņu netaisnības dēļ, Viņš neatstātu
te uz tās neviena dzīva! Bet Viņš dod tiem atlaici līdz noliktajam.”³⁹

Ak, Mans brāli! Šķīsta sirds ir kā spogulis; tīri to ar mīlestības 43
degsmi un atteikšanos no visa, izņemot Dievu, lai tajā atspīdētu
patiesā saule un mūžīgā rīta ausma. Tad tu skaidri redzēsi, ko nozīmē
„Zeme un debesis nevar Mani saturēt; tas, kas Mani var saturēt, ir
tā sirds, kas Man tic.”⁴⁰ Un tu paņemsi savu dzīvību savā rokā un ar
bezgalīgām ilgām to metīsi sava jaunatrastā Miļotā priekšā.

Ikreiz, kad vienesmes Ķēniņa atklāsmes gaisma nosēžas uz sirds 44
un dvēseles troņa, Viņa starojums kļūst redzams katrā miesas
daļā un locekļi. Tajā laikā no tumsas atmirdz slavenās tradīcijas
noslēpums: „Kalps tuvojas Man ar lūgšanu, līdz Es viņam
atbildēšu, un, kad esmu viņam atbildējis, Es kļūstu par ausi, ar
kuru viņš dzird.”⁴¹ Jo tā nama Saimnieks ir parādījies Viņa mājā,
un visi mājokļa statņi spīd Viņa gaismā. Un kā gaismas darbība un
ietekme ir no gaismas Devēja, tā arī viss virzās caur Viņu un rodas
pēc Viņa gribas. Šis ir avots, no kura dzer tuvākie, kā ir teikts: „No
avota, pie kura dzer pieaicinātie.”⁴²

- 45 Tomēr lai neviens neiztulko šos izteikumus tā, lai tie liktu domāt par Dieva pasaulu iemiesošanos vai nolaišanos Viņa radījumū pakāpēs, kā arī lai tie nevestu jūsu izcilību pie šādiem nepareiziem priekšstatiem. Jo Dievs savā būtībā ir svētīts pāri par visu pacelšanos un nolaišanos, aiziešanu un atgriešanos; Viņš visu mūžību ir bijis augstāks pār Viņa radītajām īpašībām un tāds arī paliks. Neviens Viņu nekad nav pazinis; neviena dvēsele nekad nav izpratusi Viņa esības būtību. Viņa atziņas ielejā katrs mistiķis aizklīst neceļos; Viņa būtības saprašanā katrs svētais ir apmulsis. Viņš ir svētāks par viedā saprātu; Viņš ir augstāks pār zinīgā zināšanām! „Ceļš ir aizsprostots, un visi meklējumi ir noraidīti. Viņa pierādījums ir Viņa zīmes, par Viņu liecina Viņa būtība.”⁴³
- 46 Tāpēc Miļotā vaiga miļotāji ir teikuši: „Ak Tu, kura Būtība vienīgā var aizvest pie Viņa būtības un kas pārspēj visu līdzību savām radībām.”⁴⁴ Kā pilnīga nebūtība var dzīt savu jātnieku mūžības arēnā vai īslaicīga ēna – sasniegt nezūdošo sauli? Draugs, kas uzrunāts ar vārdiem „ja Tevis nebūtu”, ir teicis: „Mēs neesam pazinuši Tevi”; un Miļotais, uz kuru atsaucās ar vārdiem „vai tuvāk”, ir teicis: „nedz sasniedzis Tavu klātbūtni.”⁴⁵
- 47 Patiešām, atsaucēs uz mistisko zināšanu pakāpēm attiecas uz zināšanām par šīs Patiesības Saules starojumiem, kad tā tiek atspoguļota dažādos spoguļos. Un šīs gaismas mirdzums ir sirdīs, tomēr tas ir paslēpts zem savtīgu vēlmju un zemes pieķeršanās plīvura, gluži kā svece dzelzs laternā, un tikai tad, kad vāks ir pacelts, sveces gaisma no tās spīd.
- 48 Līdzīgā veidā, kad tu noņemsi ilūziju plīvurus no savas sirds, tiks atklātas vienesmes gaismas.
- 49 Tāpēc ir skaidrs, ka pat šie stari nav pakļauti aiziešanai vai atgriešanai, – cik daudz mazāk šī eksistences Būtība un ilgotais Noslēpums. Ak, Mans brāli, apsver šīs lietas izpētes garā, nevis akļajā imitācijā. Patieso ceļinieku neatturēs vārdu šķēršļi, nedz arī sašūpos mājienu svārstības.

Kā gan lai mīloto no mīlas aizkars šķir,
Ja pat Aleksandra sienu tie noārda?⁴⁶

Noslēpumu ir daudz, un svešinieku ir neskaitāmi daudz. 50
Vairāku sējumu nepietiks, lai paglabātu Mīlotā noslēpumu, un to
nevar izsmelt šajās lappusēs, lai gan tas ir tikai vārds, ne vairāk kā
zīme. „Zināšanas ir viens punkts, ko ir pavairojuši nesaprātīgie.”⁴⁷

Tātad no tā seciniet atšķirības starp pasaulēm. Lai gan Dieva 51
pasaules ir bezgalīgas, tomēr daži izšķir četras: laika pasaule, kurai
ir gan sākums, gan beigas; ilguma pasaule, kurai ir sākums, bet
kuras beigas nav redzamas; pirmatnējās īstenības pasaule, kuras
sākums nav redzams, bet kam ir zināmas beigas; un mūžības
pasaule, kurai nav redzams ne sākums, ne beigas. Lai gan par šiem
punktiem ir daudz atšķirīgu apgalvojumu, to detalizēta atstāstīšana
nogurdinātu. Tā daži ir teikuši, ka pirmatnējās īstenības pasaulei
nav ne sākuma, ne beigu, un ir pielīdzinājuši mūžības pasauli
neredzamajai, nepieejamai un neizzināmajai būtībai. Citi tās
ir nosaukuši par debesu tiesas, debešķīgā valdījuma, dievišķās
valstības un mirstīgās eksistences pasaulēm.

Turklāt ir saskaitīti četri ceļojumi mīlestības ceļā: no radībām 52
uz Patieso, no Patiesā uz radībām, no radībām uz radībām un no
Patiesā uz Patieso.

Ir daudz agrāko laiku gudro un mistiķu izteikumu, kurus Es šeit 53
neesmu pieminējis, jo Man nepatīk bagātīga citēšana no pagātnes
teicieniem; citējot no citu vārdiem, ir panākta pamācīšana, nevis
dievišķa balva. Pat tik daudz, cik Es šeit citēju, ir aiz cieņas pret
cilvēku ieradumiem un pēc mācīto manieres. Turklāt šādas lietas
ir ārpus šīs vēstules nodoma. Mana nevēlēšanās atstāstīt viņu
izteikumus nav no lepnuma; drīzāk tā ir gudrības izpausme un
devības atklāsme.

Ja kalpa kuģi jūrā izurb cauru,
Tad tajā tūkstoš pareizību slēpjas.⁴⁸

54 Citādi šis Kalps uzskata sevi par pilnīgi pazudušu un neesošu pat viena Dieva mīlotā priekšā, vēl jo vairāk Viņa svēto klātbūtnē. Lai ir pagodināts Mans visaugstais Kungs! Turklāt Mūsu mērķis ir atstāstīt ceļinieka ceļojuma posmus, nevis izklāstīt pretrunīgos mistiķu izteikumus.

55 Lai gan ir sniegts īss piemērs par relatīvās un pārejošās pasaules sākumu un beigām, tagad ir sniegta papildu ilustrācija, lai varētu kļūt skaidra pilnā nozīme. Piemēram, lai tava augstība apcer pats sevi: tu esi pirmais attiecībā pret savu dēlu un pēdējais attiecībā pret savu tēvu. Savā ārējā izpausmē tu stāsti par spēka parādīšanos dievišķās radīšanas sfērās; savā iekšējā būtībā tu atklāj apslēptās mistērijas, kas ir glabātā tevī dievišķā uzticība. Un tādējādi pirmais un pēdējais, ārējais un iekšējais, tādā nozīmē, kā tas ir minēts, viss attiecas uz tevi pašu, lai šajos četros tev piešķirtajos stāvokļos tu varētu saprast četrus dievišķos stāvokļus un lai tavas sirds lakstīgala, kas trallina visos eksistences koka ziedošajos zaros, neatkarīgi no tā, vai tie ir redzami vai neredzami, varētu izsaukties: „Viņš – Pirmais un Pēdējais, Klajais un Slēptais!”⁴⁹

56 Šie apgalvojumi ir izteikti relatīvā sfērā. Citādi tās dvēseles, kuras ar vienu pašu soli ir šķērsojušas nosacīto un apstākļu diktēto pasauli un dzīvojušas neatkarīgas neierobežotās varas galmā un uzcēlušas savu telti neapšaubāmas varas un pavēles sfērā, ir sadedzinājušas šīs relativitātes ar vienu vienīgu dzirksteli un noslaucījušas šos vārdus ar vienu rasas lāsi vien. Un viņi peld gara jūrā un planē svētajā gaismā. Tad kādai pastāvēšanai šajā līmenī ir tādi vārdi, kas būtu jāpiemin vai ar ko jāapraksta „pirmais” un „pēdējais”, vai vēl citiem vārdiem? Šajā sfērā pirmais ir tāds pats kā pēdējais, un pēdējais ir tāds pats kā pirmais.

Kur savā dvēselē mīlestības guni,
Lai sadeg pavisam tur domas un vārdi.⁵⁰

57 Ak, Mans draugs, paskaties uz sevi: ja tu nebūtu kļuvis par tēvu un nebūtu dzemdinājis dēlu, tad tu arī nebūtu sapratis šos vārdus. Tagad aizmirsti tos visus kā vienu, lai tu varētu mācīties no

mīlestības Pavēlnieka dievišķās vienotības skolas namā, lai varētu atgriezties pie Dieva, pamest nerealitātes zemi apmaiņā pret savu patieso stāvokli un dzīvot zināšanu koka paēnā.

Ak, dārgais! Noplicini sevi, lai tu varētu iekļūt bagātības cēlajā galmā; un pazemini savu ķermeni, lai tu varētu dzert no godības straumes un sasniegt pilnu to vārsmu nozīmi, par kurām tu jautāji. 58

Tādējādi ir skaidri norādīts, ka šie posmi ir atkarīgi no ceļinieka sasniegumiem. Katrā pilsētā viņš redzēs pasauli, katrā ielejā sasniegs avotu, katrā pļavā dzirdēs dziesmu. Bet mistisko debesu piekūnam krūtīs ir daudz brīnišķīgu gara dziesmu, un persiešu putns savā dvēselē glabā daudz saldu arābu melodiju; tomēr tās ir apslēptas un apslēptas paliks. 59

Ja runāšu, daudziem prāts būs druskās,
Ja rakstīšu, daudzas spalvas lūzīs.⁵¹

Miers lai ir tam, kurš pabeidz šo cildeno ceļojumu un seko patiesības ceļam ar vadības gaismekli. 60

Ceļinieks, izbraucis šī pārpasaulīgā ceļojuma augstākos līmeņus, ieiet *APMIERINĀTĪBAS PILSĒTĀ*. Šajā ielejā viņš jūt dievišķās apmierinātības vēsmas, kas pūš no gara pasaules. Viņš sadedzina trūkuma plīvurus un ar iekšēju un ārēju aci uztver visā iekšienē un ārpusē dienu „Dievs dāvās tiem .. no Savas pārpilnības”⁵². Viņa bēdas pārvēršas svētlaimē un skumjas – priekā, un ciešanas un nomāktību nomaina prieks un sajūsma. 61

Lai gan ārēji šķiet, ka ceļinieki šajā ielejā mājō uz putekļiem, tomēr iekšēji viņi atrodas mistiskās nozīmes augstumos; viņi bauda mūžīgās debesu veltes un dzer gara smalkos vīnus. 62

Mēle nespēj aprakstīt šīs trīs ielejas, un runa nespēj to izteikt. Spalva neiekļūst šajā laukā, tinte atstāj tikai traipu. Šajos stāvokļos sirds laktīgalai ir citas dziesmas un noslēpumi, kas liek sirdij lēkt un dvēselei raudāt, taču šo dziļas atziņas noslēpumu var čukstēt tikai no sirds uz sirdi un uzticēt tikai no krūts pie krūts. 63

Mistisko zinātāju svētlaimi spēj teikt tik sirdij sirds,
Ne to panest sūtnim, nedz vēstulei to saturēt.⁵³

Daudz lietu vājuma dēļ paliek neizteiktas šais rindās;
Jo vārdiem vien tam nepietiek un ar pūlēm vien ir par maz.⁵⁴

64 Ak, draugs, līdz tu ieiesi šo dziļo atziņu dārzā, tu nekad negaršosi šīs ielejas nezūdošo vīnu. Un, ja tu to nobaudīsi, tu novērsīsies no visa pārējā un dzersi no apmierinātības kausa; tu atraisīsies no visām lietām un saistīsies ar Viņu, un atdosi savu dzīvību Viņa ceļā un upurēsi savu dvēseli Viņa dēļ. Un tas, kaut arī šajā sfērā nav „visa pārējā”, kas tev būtu jāaizmirst: „Dievs bija viens; nebija neviena cita, izņemot Viņu.”⁵⁵ Jo šajā līmenī ceļotājs visās lietās ir liecinieks Drauga daiļumam. Ugunī viņš redz Mīlotā seju; ilūzijā viņš redz īstenības noslēpumu; īpašībās viņš lasa Būtības miklu. Jo viņš ar nopūtu ir sadedzinājis visus priekškarus un ar skatienu atmetis visus segumus. Ar caururbjošu skatu viņš raugās uz jauno radību un ar gaišu sirdi viņš aptver smalkās patiesības. Vārdi „un Mēs šodien tavu redzi darījuši asu”⁵⁶ ir pietiekams pierādījums šim apgalvojumam un atbilstošs šī stāvokļa apraksts.

65 Pēc ceļojuma cauri tīras apmierinātības līmeņiem, ceļotājs nonāk *APBRĪNAS IELEJĀ* un tiek mētāts pa varenības okeāniem, un ik mirkli viņa apbrīna pieaug. Tagad bagātības iemiesojumā viņš redz pašu nabadzību, bet neatkarības būtībā – tīru nespēju. Tagad viņš ir mēms no Visugodinātā krāšņuma; atkal viņš ir noguris no savas dzīves. Cik mistisku koku šis apjukuma virpulis ir izrāvis ar saknēm, cik dvēseļu tas ir nolietojis un izsmēlis. Jo šajā ielejā ceļotājs ir apjukumā, lai gan tā acīs, kurš ir sasniedzis, šādas zīmes ir cienījamas un iemīļotas. Ik mirkli viņš redz brīnišķīgu pasauli un jaunu radišanu, pāriet no pārsteiguma uz pārsteigumu un bijībā pazūd Tā jaunā roku darba priekšā, kurš ir visu suverēnais Kungs.

66 Patiesām, ak, brāli, ja mēs pārdomāsim katru radīto lietu, mēs būsim liecinieki neskaitāmām pilnīgām gudrībām un uzzināsim neskaitāmas jaunas un brīnišķīgas patiesības. Viena no radītajām

parādībām ir sapnis. Redzi, cik daudz noslēpumu tajā ir noguldīti, cik daudz gudrību tiek glabātas, cik daudz pasaļu ir apslēptas. Vēro, kā tu guli mājoklī, un tā durvis ir aizvērtas; pēkšņi tu atrodiēs tālā pilsētā, kurā ieej, nekustinot kājas un nenogurdinot ķermeni. Neapgrūtinot acis, tu redzi; nepiepūlēdam ausis, tu dzirdi; bez mēles tu runā. Un, iespējams, kad būs pagājuši desmit gadi, tu šajā laicīgajā pasaulē būsi liecinieks tam, ko tu šonakt sapņoji.

Tagad sapnī ir jāapdomā daudzas gudrības, kuras nevar aptvert neviens cits kā vien šīs ielejas realitātes iemītnieki. Pirmkārt, kas ir šī pasaule, kurā bez acs vai auss, vai rokas vai mēles to visu var izmantot? Otrkārt, kā tas nākas, ka šodien ārējā pasaulē redzi sapņa efektu, kam bijī liecinieks miega pasaulē pirms kādiem desmit gadiem? Padomā par atšķirību starp šīm abām pasaulēm un noslēpumiem, ko tās slēpj, lai tu varētu sasniegt debesu atklājumus un ieiet svētuma sfērā ar dievišķu apliecinājumu. 67

Visaugstais Dievs ir licis cilvēkos šīs zīmes, lai aizplīvuroti prāti nenoliegtu tālākās dzīves noslēpumus un nenoniecīnātu to, kas tiem ir apsolīts. Daži turas pie saprāta un noliedz to, ko saprāts nesaprot, tomēr vāji prāti nekad nevar aptvert Mūsu aprakstīto posmu realitāti: tos var aptvert tikai universālais dievišķais Prāts. 68

Kā gan vārgs prāts aptvers Korānu
Vai zirneklis tīklā notvers fēniksu?⁵⁷

Visi šie stāvokļi ir atrodami un pieredzami Apbrīnas ielejā, kur ceļinieks ik brīdi meklē ko vairāk un nav noguris. Tā pirmā un pēdējā Kungs,⁵⁸ izvirzot apceres pakāpes un paužot apjukumu, ir teicis: „Vairo manu apbrīnu un sajūsmu par Tevi, ak Dievs!”⁵⁹ 69

Tāpat pārdomājiet cilvēka radīšanas pilnību un to, ka visi šie līmeņi un stāvokļi ir ietīti un paslēpti viņā. 70

Vai jūties sīks un niecīgs tu veidojums,
Kad ietver sevī visu šo pasauli?

Tāpēc Mums ir jāstrādā, lai pārvarētu dzīvniecisko stāvokli, līdz cilvēces jēga nāks gaismā. 71

72 Tāpat Lukmāns,⁶⁰ kurš bija dzēris no gudrības avota un garšojis žēlastības ūdeņus, pierādot savam dēlam Nātānam augšāmcelšanās un nāves līmeņus, sapni izvirzīja kā pierādījumu un piemēru. Mēs to stāstām šeit, lai caur šo gaistošo Kalpu varētu palikt piemiņa par šo dievišķās vienotības skolas jaunekli, šo norādījumu un atraisītības sfēru vecāko. Viņš teica: „Ak, dēls, ja tu vari negulēt, tad tu vari nemirt. Un, ja tu spēsi nepamosties pēc miega, tad tu nespēsi augšāmcelties pēc nāves.”

73 Ak, draugs, sirds ir mūžīgo noslēpumu mājvieta: nepadari to par gaistošu iedomu māju. Neizšķied savas dārgās dzīvības dārgumus aizņemtībā ar šo ātri aizplūstošo pasauli. Tu nāc no svētuma pasaules: nepiesien savu sirdi pie zemes. Tu esi sapulcēšanās galma iemītnieks: neizvēlies putekļu dzimteni.

74 Rezumējot, šo posmu aprakstam nav gala, bet šī laikmeta tautu nodarīto ļaunumu dēļ šis Kalps nevēlas turpināt:

Vēl šis stāsts nav līdz galam izrunāts,
Piedodiet man, jo mani nu nogurums māc.⁶¹

75 Spalva sten, un tinte lej asaras, un sirds upe applūst asiņu viļņos. „Nekas mums neatgadīsies, kā vien, ko Dievs mums uzrakstījis.”⁶² Miers tam, kurš seko ceļagaismai!

76 Pārkāpis apbrīnas augstās virsotnes, ceļinieks nonāk *PATIESAS NABADZĪBAS UN ABSOLŪTAS NEESAMĪBAS IELEJĀ*. Šis stāvoklis nozīmē nomirt sev un dzīvot Dievā, būt nabagam sevī un bagātam Ilgotajā. Ar nabadzību šeit domāts būt nabadzīgam tajā, kas attiecas uz radīšanas pasauli, un bagātam tajā, kas pieder Dieva sfērai. Jo, kad patiesais milētājs un uzticamais draugs sasniegs Mīļotā klātbūtni, Mīļotā starojošais skaistums un milētāja sirdī mītošā liesma aizdegs uguni, kas nodedzinās visus plīvurus un apsegus. Jā, viss, kas viņam ir – no kaula smadzenēm līdz ādai – taps nodedzināts, lai nekas nepaliktu, izņemot Draugu.

Kad atmirdz Tā tikumi, kurš
Ir pats mūžam senais Ķēniņš,

Kas pieminams deg Mozus ugunī.
Kas gaistošs un kas pārejošs.⁶³

Kas ir sasniedzis šo stāvokli, tas ir svētīts no visa, kas attiecas uz pasauli. Tāpēc, ja tiek atklāts, ka tiem, kas ir sasnieguši Viņa klātbūtnes okeānu, nepieder nekā no šīs iznīcīgās pasaules ierobežotajām lietām, vai tās būtu zemes bagātības vai pasaulīgi uzskati, tam nav nozīmes. Jo tas, kas ir ar Viņa radību, ir ierobežots ar viņa paša ierobežojumiem, bet tas, kas ir ar Dievu, ir no tiem šķīstīts. Šis izteikums ir dziļi jāpārdomā, lai tā nozīme būtu skaidra. „Paties, krietnie dzers no kausa, kur dzira jaukta ar kampara veldzi.”⁶⁴ Ja kļūs zināma „kampara” patiesā nozīme, Mūsu patiesais nodoms kļūs acīmredzams. 77

Šis stāvoklis ir tā nabadzība, par kuru saka: „Nabadzība ir mana godība.”⁶⁵ Un iekšējai un ārējai nabadzībai ir daudz posmu un daudzas nozīmes, kuras man nešķiet lietderīgi šeit pieminēt; tāpēc Es to aiztaupu citai reizei atkarībā no tā, ko Dievs vēlē un ko liktenis apzīmogos. 78

Šis ir stāvoklis, kurā visu lietu daudzveidība ceļniekam zūd; un no tumsas paceļas dievišķais Vaigs, kas uzausis virs mūžības apvāršņa; un tiek atklāta nozīme vārdiem „it viss ir zudis – tik ne Viņa vaigs”.⁶⁶ 79

Ak, Mans draugs! Klausies ar sirdi un dvēseli gara dziesmās un glabā tās kā savas acis; jo debesu gudrības, gluži kā pavasara lietus, mūžīgi nelīs pār cilvēku siržu zemi, un, lai gan Vislabvēlīgā žēlastība nebeidzas un nekad neaprimst, tomēr katram laikam un laikmetam tiek atvēlēta daļa un piešķirta velte, kam tiek garantēts noteikts mērs. „Un nav nekā tāda, kā trūktu Mūsu mantnīcās, tak sūtām no tā tikvien ar zināmu mēru.”⁶⁷ Patiešām, Mīļotā žēlastības mākoņi līst tikai gara dārzā un dāvā šo velti tikai pavasara sezonā. Citiem gadalaikiem nav nekādas daļas šajā pārcilvēcīgajā žēlastībā, un neauglīgajām zemēm nav nekādas daļas pie šīs bagātīgās labvēlības. 80

81 Ak, Mans brāli! Ne katrā jūrā ir pērles; ne katrs zars uzziedēs, nedz arī uz tā dziedās lakstīgala. Tad, pirms mistiskās paradīzes lakstīgala dodas uz debesu dārzu un iekšējās jēgas rīta stari atgriežas patiesības Auseklī, pieliec pūles, lai tu varbūt šajā mirstīgās pasaules putekļu kaudzē vari noķert smaržu no nezūdošā rožu dārza un dzīvot šīs nezūdošās pilsētas iedzīvotāju pavēnī. Un, kad tu būsi sasniedzis šo augstāko līmeni un viscildenāko pakāpi, tad tu skatīsies uz Miļoto un aizmirsīsi visu pārējo.

Draugs, atklājies un lej mirdzošu gaismību
Caur sienām, caur durvīm! Ak jūs, kam acu gaisma!⁶⁸

82 Tu esi atmetis dzīvības pilienu un tuvojies Miļotā okeānam. Šis ir mērķis, kuru tu meklēji; dod Dievs, lai tu to sasniegtu.

83 Šajā pilsētā pat gaismas plīvuri pārplīst un izgaist. „Viņa dailei nav cita plīvura kā vien gaisma, Viņa vaigam nav cita aizsega, izņemot atklāsmi.”⁶⁹ Cik dīvaini, ka Miļotais ir redzams kā saule, bet nevērīgie joprojām dzenas pēc vizuļiem un parasta metāla. Jā, Viņa atklāsmes intensitāte Viņu ir ietērpusi plīvurā, un Viņa mirdzuma pilnība ir apslēpusi Viņu.

Tā ka saule pusdienā,
Tā mums staro Patiesais,
Bet, ak vai, viņš atnācis
Uz aklo pilsētu!⁷⁰

84 Šajā ielejā ceļinieks iziet ārpus „eksistences vienotības” un „atklāšanās vienotības” posmiem un sasniedz vienotību, kas ir svētīta pāri abiem šiem stāvokļiem.⁷¹ Šo tēmu var aptvert tikai svētīlaimē, nevis ar vārdiem vai argumentiem; un ikviens, kas ir dzīvojis šajā ceļojuma posmā vai ir ievīlīcis dvasu no šī dārza, zina, par ko Mēs runājam.

85 Visos šajos ceļojumos ceļinieks nedrīkst ne par mata tiesu novirzīties no bauslības, jo tā patiešām ir ceļa noslēpums un patiesības koka auglis. Un visos šajos posmos viņam jāturas pie paklausības tērpā visam, kas ir pavēlēts, un stingri jāturas pie

virves, kas attur no visa aizliegtā, lai viņš varētu baudīt bauslības kausu un uzzināt patiesības noslēpumus.

Ja kāds no šī Kalpa izteikumiem netiek saprasts vai raisa apjukumu, tas pats ir jājautā vēlreiz, lai nepaliktu nekādas šaubas un lai jēga spīdētu tikpat spoži kā Mīlotā seja aust Viņa „slavaspilnā vietā”.⁷² 86

Šiem ceļojumiem šajā laicīgajā pasaulē nav redzamas beigas, bet atraisījes ceļinieks – ja pār viņu nolaižas neredzams apliecinājums un Lietas Aizbildnis⁷³ viņam palīdz – var šķērsot šos septiņus posmus septiņos soļos, nē, drīzāk septiņos elpas vilcienos, nē, pat vienā elpā, ja Dievs to vēlas un tīko. Šis ir: „Dievs sūta Savas balvas tam no Saviem kalpiem, kuram grib.”⁷⁴ 87

Tie, kas paceļas dievišķās vienotības debesīs un sasniedz atraisītības jūras dziļumus, uzskata šo pilsētu – kas ir stāvoklis Dievā – par mistisko zinātāju augstāko stāvokli un uzticamo mīlētāju tālāko dzimteni. Bet šim Izgaistošajam no mistiskā okeāna šī stāvoklis ir pirmie vārti uz sirds citadeli, tas ir, cilvēka pirmā ieeja sirds pilsētā; un sirds ir apveltīta ar četriem posmiem, kas tiktu atstātīti, ja tiktu atrasta radniecīga dvēsele. 88

Drumslās sadrupa spalva,
Uz pusēm plīsa lapa,
Kad spalva tika punktā,
Kur redzams šis posms.⁷⁵

* * *

Ak, Mans draugs! Daudzi dzinējsuņi medī šo vienesmes tuksneša gazeli; daudzi ērgļi vajā šo mūžības dārza laktīgalu. Naida kraukļi gaida šo Dieva debesu putnu, un skaudības mednieks vajā šo mīlestības pļavas briedi. 89

Ak, šeih! Padari savas pūles par stikla trauku, lai, iespējams, tas pasargā šo liesmu no naidīgiem vējiem, lai gan šī liesma ilgojas iedegties Kunga lampā un spīdēt gara nišā. Jo galva, kas ir pacelta 90

Dieva mīlestībā, noteikti kritīs no zobena, un dzīvība, kas deg ilgās, noteikti izdzīsīs, un sirds, kas pieķeras Mīļotā piemiņai, noteikti salūzīs. Cik labi ir pateikts šis:

Raisies no mīlas, jo tās miers
Ik dvašā bēdas, skumjas nes,
Jau iesākas tā sirdssāpēs
Līdz izbeidzas kā zaudējums.⁷⁶

- 91 Miers tam, kurš seko ceļagaismai!
- 92 Tika izskatītas tevis paustās jaunās domas par simboliku, kas ietverta vārdā „zvirbulis”.⁷⁷ Šķiet, ka tev ir dziļas zināšanas par mistisko patiesību. Tomēr katrā sfērā katram burtam tiek piešķirta nozīme, kas attiecas uz šo sfēru. Patiešām, ceļinieks katrā vārdā atrod noslēpumu un katrā burtā – mistēriju.
- 93 Savā ziņā šie burti attiecas uz svētuma stāvokļiem. Pirmais nozīmē: „Atbrīvojies no patības pamudinājumiem, tad tuvojies savam Kungam.” Otrais nozīmē: „Šķīstījies no visa, izņemot Viņu, lai tu varētu ziedot savu dzīvību Viņa dēļ.” Trešais nozīmē: „Turies tālāk no viena patiesā Dieva sliekšņa, ja tev joprojām piemīt zemes īpašības.” Ceturtais nozīmē: „Pateicies savam Kungam uz Viņa zemes, lai Viņš svētītu tevi savās debesīs, kaut arī Viņa vienotības sfērā Viņa debesis ir tādas pašas kā Viņa zeme.” Piektais nozīmē: „Noņem no savām acīm ierobežojumu plīvuru, lai tu varētu uzzināt to, ko nezini par svētuma stāvokļiem.”
- 94 Ja tu ieklausītos šī mirstīgā Putna melodijās, tad tu meklētu mūžīgo un nemirstīgo biķeri un atteiktos no ikkatra gaistoša un zūdoša kausa. Miers tam, kurš seko ceļagaismai!

No burta *Bá'* līdz burtam *Há'*

Mūsu visaugstākā, cildenākā Kunga vārdā!

Agrāk Es adresēju tev vēstuli skaidrā arābu valodā, un tagad 1
Es atklāju šo vēstuļrakstu brīnišķīgā persiešu prozā, lai tu varētu
dzirdēt Irākas lakstīgalas krāšņās un saldās melodijas par debesu
paradīzes tuvumu, kas pirms tam bija ieskaņota Hijáz valodā.⁷⁸
Iespējams, tu kļūsi par tīru garu; nesperot nevienu soli, sasniedzot
augstāko mistisko stāvokli; un, neizejot no sava ārējā mitekļa,
izpētīsi iekšējās nozīmes pasauli tālākos plašumos. Pēc tam tu ar
dievišķu aizrautību piedzīvotu patiesu garīgu pievilcību, atdotu
savu dzīvību Drauga ceļā un upurētu savu dvēseli Viņa mīlestības
tuksnesī. Tā patiešām ir nozīme nekustīgumam lidojumā
un lidojumam nekustīgumā, plūstamībai cietībā un cietībai
plūstamībā.

Turpinot: ir skaidrs, ka ceļiniekiem meklējumu un ilgošanās, 2
sasniegumu un atkalredzēšanās tuksnesī ir daudz pakāpju un
neskaitāmi stāvokļi. Daži pēc garīgās cīņas un fiziskās pūlēšanās
paceļas no zemākā slāņa „nav cita Dieva” uz augsto mītni „tikai
Dievs”,⁷⁹ bēg no noliegumu ēnas, lai paliktu neierobežotajā
apliecinājuma sfērā un pamestu trūkuma pārejošu pastāvēšanu par
labu bagātīgai atkalredzēšanās kopībai. Tā ir centienu un ticības
sfēras galējā robeža.

Citi, nesaņemot ne mazākās norādes par „nav neviena cita 3
Dieva”, aiziet ārpus „tikai Dievs” augstākā horizonta; pat
nenogaršojot tik daudz kā rasas lāse sevis nodošanās pakāpēs, tie
paceļas nebeidzamās dzīves valstībā; un, nebaudot no pilnīgas
atteikšanās avota, izdzer Sirmgalvja vīnu. Šīs dvēseles, šķērsojot
ceļa posmus un paceļoties uz sapulcēšanās stāvokļiem, iet citu ceļu
un ieņem citu pakāpi.

4 Vēl citi, neizpētījuši nevienu burtu no vārdu valstības vai nesaņēmuši ne mazāko nojausmu no īpašību sfēras, kas attiecas uz šo pasauli, uzaust virs neredzamā mūžības horizonta un atkal pie tā atgriežas. Simttūkstoš godības jūru uzplūst viņu gaišajās sirdīs, tomēr šķiet, ka viņu lūpas ir izžuvušas; viņu krūtīs plūst neskaitāmas svētuma upes, un tomēr no tām nav redzamas nekādas pēdas; Dieva pilnīgās gudrības grāmatas ir ierakstītas viņu siržu plāksnēs, tomēr viņi nejūt ne vārda no tā atklāšanās pasaulē. Viņi dzīvo pārlicībās Ēģiptē un ceļo pa pakļāvības zemēm. Viņi ir apreibināti no Tā dailes un pārņemti no Tā godības, kas ir Visugodātais. No sirds uz sirdi viņi čukst noslēpumus; dvēsele uz dvēseli viņi atklāj neskaidras lietas. Uz viņu uzačīm mirdz dievišķās būtības noslēpumi, un dievišķās vienotības gaismas spīd no viņu nepārspējamām sejām. Viņi ietērpjas slēpšanās tērpā un met savas piedurknes gan pār šo, gan pār nākamo pasauli. Bez spārniem viņi planē, bez pēdām – staigā, bez rokām – satver un tur. Viņi runā nepazīstamā valodā un ievēro neredzētu gramatiku, no kuras visi pasaules iedzīvotāji nezina nevienu burtu, izņemot tos, kuriem tavs Kungs ir vēlējis. Katram ir garantēta daļa Viņa Grāmatā, un viņi visi sasniegs to, kas viņiem ir paredzēts.

5 Ir skaidrs un acīmredzams, ka šajā virsvaldībā, kurā ir pacelts izteikuma karogs un iedegta spriešanas svece, nav neviena Kunga, izņemot Cildeno.⁸⁰ Viņš ir tas, kurš savā būtībā un savās īpašībās ir viens vienīgs vārdu valstībā un nepārspējams darbību sfērā. Pateicoties Viņa svētītajam vārdam, ir likts uzvirmot dievišķās vienotības jūrām; tieši ar Viņa neatlaidīgās pavēles spēku ir īstenoti nemainīgie likteņa rīkojumi; tieši ar Viņa neierobežotās varas spēku ir fiksēts likteņa diktāts. Kuram ir spēks pacelties šajā cildenajā gaisotnē vai arī lolot citu mīļoto, nevis Viņu? Mēs visi atrodamies Viņa pavēnī un meklējam savu daļu no Viņa vēlēšanas okeāna. Lai cik tālu sīks ods lidotu, tas nekad nevar šķērsot debesu garumu un platumu, un, lai cik augstu paceltos zvirbulis, tas nekad nevar sasniegt nemirstības koku.

Bet, tā kā visiem nepiemīt vienāda garīgās izpratnes pakāpe, 6
neizbēgami tiks izteikti daži apgalvojumi un no tiem radīsies tik
atšķirīgu viedokļu, cik cilvēku prātu, un tik atšķirīgu uzskatu,
cik radīto lietu. Tas ir skaidrs un neapstrīdams, un to nekādā
gadījumā nevar novērst. Tā nu ir skaidrs, ka daži ir tikumīgi, citi
ir grēcīgi, bet vēl citi ir dumpīgi. Ir jāaicina ļaudis uz mīlestību
un uzticību, uz dedzību un apmierinātību, lai grēcinieki tiktu
pamācīti un tikumīgo rindas pieaugtu. Nav arī iespējams, ka
nebūtu grēcinieku: kamēr spoži virs eksistences apvāršņa spīd
vārds „mūžīgi Piedodošais”, radības pasaulē būs grēcinieki, jo
pēdējie nevar parādīties bez pirmajiem un pirmie nevar pastāvēt
bez pēdējiem.

Mūsu mērķis ir mudināt visus ticīgos izrādīt laipnību un 7
žēlsirdību un pievērt acis uz dažiem trūkumiem, lai tiktu
kliedētas domstarpības viņu starpā; iedibinātos patiesa saskaņa;
un nosodīšana un pārmetumi, naidis un domstarpības, kas bija
redzamas agrāko laiku tautu starpā, nedrīkst rasties no jauna.
Iespējams, viņi var tikt izglītoti un pēdējā augšāmcelšanās⁸¹ reizē
neuzlikt tam lolotajam eksistences garam un būtībai, šai cildenajai
un smalkajai īstenībai, vismazāko no tā, kas bija jāizcieš Bayán
Punktam.

Turklāt atbilde uz jūsu jautājumiem tika nosūtīta jau iepriekš. Ir 8
skaidrs, ka jebkurš uzdotais jautājums tiks atbildēts caur mūžīgās
vēlības okeānu, taču šādi jautājumi arī palielina kalpiem uzlikto
pienākumu nastu. Ar to, kas pēc Dieva pavēles ir ierakstīts
Persiešu Bayán, patiešām pietiek visiem, un neviens netiks saukts
pie atbildības par to, kas tajā nav pavēlēts. Padomājiet par to, cik
daudz atklāsmes pirmajās dienās bija to, kuri ne mazākajā mērā
nenovirzoties paklausīja katram tās priekšrakstam un tomēr
neguva no tā nekādu labumu. Reliģijas sākums ir mīlestība pret
Dievu un Viņa izredzētajiem, un tās mērķis ir izpaust šo mīlestību
Viņa kalpiem.

- 9 Zvēru pie Dieva! To, kurš nepilda Dieva baušļus, nekādā gadījumā nevar pieskaitīt pie Viņa mīļajiem, jo starp Viņa mīlestības nosacījumiem ir sekot Viņa baušļiem un ievērot Viņa aizliegumus. Bet, tā kā šīs ir slēpšanās dienas un mūžības Saule paliek apslēpta zem esības apvāršņa, tad visi ar mīlestību jāsapulcē un jāargā. Baušļu izpildes un darbu pilnības laiks noteikti pienāks.

Mūsu cildenā, visaugstākā Kunga vārdā!

Ak, draugs! Ir pagājušas daudzas dienas, un Tavas uzticības 1
patīkama smarža joprojām nav Mūs sasniegusi. Vai tu esi aizmirsis
To, kurš tevi neaizmirst un nepamet, un neatstāj tevi novārtā tā,
kā tu esi Viņu aizmirsis, pametis un atstājis novārtā?

Mēs esam dzirdējuši, ka šajās dienās tevi ir apņēmušas bēdas. 2
Tavas bēdas Mūs ir apbēdinājušas, un tas, kas tevi ir piemeklējis,
Mūs ir aizkustinājis ar rūgtām sāpēm un ciešanām. Bet šajā brīdī,
ak, draugs, mūžības Priekštecis uzticības tērpā paziņo tev savu
priecīgo vēsti un dāvā tev šo smaragdzaļo vēstuļrakstu. Dodies
ceļā no savas dzīvesvietas, sper septiņus soļus pa zemi un ar katru
soli pabeidz kādu ceļojuma posmu.

Ar pirmo ieej meklējumu okeānā un ar savu visdziļāko sirdi un 3
dvēseli meklē Dievu, savu Kungu.

Ar otro ieej mīlestības okeānā un piemini Dievu, savu Kungu, 4
savās ilgās un aizrautības augstākajā pakāpē.

Ar trešo ej pa atraisīšanās ceļiem; tas ir, atraisies no savām 5
tukšajām iedomām un ej sava Kunga ceļus.

Ar ceturto ieej bezgalīgajā vienesmes dziļumā un mūžības 6
viļņojošās jūrās. Noliec savu seju zemē kungu Kunga priekšā un
svētdari sevi un savu garu no visa aiziešanas un atgriešanās, lai tava
visdziļākā sirds no visa tiktu atbrīvota radišanas valstībās.

Ar piekto pacelies uz apbrīnas debesīm, lai tu varētu nobaudīt 7
šīs svētītās sfēras labos augļus, apbrīnas apjukumā izzustu sava
Mīļotā spēka un sava Radītāja varas priekšā un pasludinātu to, ko
pastāvēšanas Ķēniņš un visu vēlmju Mērķis ir pasludinājis: „Vairo
manu apbrīnu un izbrīnu par Tevi, ak Dievs!”⁸²

- 8 Ar sesto uz padevības un apmierinātības spārniem pacelies uz apslēptajām pilsētām, lai tu varētu ieiet pilnīgas nebūtības plašumos, kur tu nomirsi sev un dzīvosi tajā, kas tevi ir radījis.
- 9 Ar septīto noslēpini sevi mūžības dziļumos, lai nāve tevi nesagrābtu un lai tu varētu mūžam palikt nezūdošā Dieva seas paēnā. Pēc tam Visugodinātā smarža izplatīsies no Visžēlsirdīgā sfēras un tava sirds vairs neskums par gaistošas dzīves un pārejošas laimes pavērsieniem.
- 10 Kad tu reiz būsi slepeni pabeidzis šos ceļojumus, uzvelc šo tērpu uz savām neredzīgajām acīm, lai tavas visdziļākās sirds acs tiktu atvērta. Dieva dēļ, Mans draugs! Ja tu sasniegtu šo stāvokli, tu atrastu brīnišķīgas pasaules; atklātu debesu mītnes, debešķīgus dārzus un pārlaicīgās sfēras; un atklātu cilvēku dvēseļu attīstības noslēpumus caur mūžīgā svētuma gaisotni un nezūdošas godības debesīm. Tu tik ļoti priecātos savā dvēselē, ka raisītu prieka un līksmības zīmes visā zemē. Pēc tam bēdas nekad vairs nevaldītu pār tevi, nedz arī skumjas jebkad saņemtu tevi savā tvērienā, jo tu paliktu svētuma debesīs svētlaimīgo sapulcē.
- 11 Turklāt zini, ka Dieva acīs tev ir augsta pakāpe un godināts stāvoklis. Neattālinies no Viņa kalpiem; drīzāk sapulcini tos Dieva Lietā un pamāci tos Viņa dienās. Paļaujies uz Dievu visās savās lietās. Patiešām, Viņš tevi nodrošinās visās lietās, pasargās tevi no ļaunuma sekotājiem un liks tev ieiet nezūdošajā paradīzē, kur tu tiksī pieskaitīts pie svētītajiem. Nodod Mūsu sveicienus tiem, kas seko tev tava Kunga Lietā, un aicini viņus uz taisno ceļu.

Nepārspējamā un mūžam mīlošā Kunga vārdā!

Ak, Shams! No visas sirds ieklausies Mīlotā lakstīgalas dziesmā, lai, iespējams, varētu pamest patības un iegribu mītekli un ieiet mūžīgās godības pārpasaulīgajā sfērā, pamest savu dzīvību un runāt ar To, kas ir tavas dzīves dzīvība. Ja tu šķērsotu gara neierobežotās robežas, tu noteikti saplēstu pacietības un iecietības tērpu, steigtos upurēt savu dvēseli, atteiktos no šīs gaistošās pasaules sārņiem un atrastu mieru uz senās godības troņa. ¹

Katrai lietai ir jābūt sekām, un katrai zīmei jāatklāj kāds noslēpums. Kamēr nav uzspīdējusi pasauli apgaismojošā saule, nevar atšķirt austrumus no rietumiem un ziedošo dārzu no neauglīgā tuksneša. Debesu skaņas nav salīdzināmas ar zemes klaigām, un kraukļa ķērķšanu nekādā gadījumā nevar sajaukt ar lakstīgalas dziesmu. Jo pēdējais vēsta par Mīlotā zemi un vairo dzīvību, turpretī pirmais vēsta tikai par aklo pilsētu un liek ticībai nīkuļot. ²

Ir jāspēr solis uz priekšu un jāpaceļ nopietno pūļu karogs. Pie Dieva! Ja tu uzklausītu šī pārejošā Kalpa debesu vārdus, kas ir izgaismoti šajā mistiskajā vēstuļrakstā, tu noteikti ietu pa sevis zaudēšanas tuksnesi, novirzītos no savas sirds un dvēseles un nomestu savu galvu pie Drauga kājām. Cik augsts ir mīlestības fēniksa planējošais lidojums un cik zems ir mūsu ilgošanās mērs! Pacenties tikai nedaudz pacelties, lai ar Tā vēlību, kas ir mūžīgais Ķēniņš, tu varētu kāpt no pilnīgas nepastāvēšanas putekļu kaudzes līdz senās godības augstumiem. Dod spārnus savam debesu garam un piešķir spēku savai mistiskai dvēselei, lai tā varētu lidot dievišķā tuvuma gaisotnē un sasniegt galīgo un neredzamo mērķi. ³

Šī bezjēdzīgā pasaule neražo neko citu kā tikai nāvējošu indi, un tās īslaicīgie atkritumi nekad nevar dot nebeidzamo kausu. ⁴

Ja Jēzus gars dzirdētu svētuma aicinājumu no augtākās sfēras piekūna, Viņš noteikti raudātu no visas sirds un tiktu pārņemts ar dedzīgām ilgām gluži kā mīlētāja dvēsele. Tieši caur šo aicinājumu mūžības Mozus bija satriekts, tieši ar tā spēku uzticības Ābrahāms sagrāva mirstīgās miesas elku. Sagrauj tad, savukārt, šo elku, lai tu varētu apmesties savā mājvietā Mīlotā zemē; un pamet visas iekāres, lai tu varētu lidot uz nezūdošās godības Ēģipti. Svētī savas sirds pilsētu, lai tu varētu ieraudzīt dievišķās būtības skaistumu un caur Svētā Gara vēlību tikt atdzīvināts jaunai dzīvei.

- 5 Nepaliek neviena melodija, kas nebūtu izdziedāta šajā zarā; nav palikusi neviena dziesma, ko šī Lakstīgala nebūtu trallinājusi. Tūkstoš arābu ausis ir bezspēcīgas saprast šo persiešu žēlošanos – nē, neviens cits kā tikai dievišķo tikumu iemiesojums var aptvert šo smalko noslēpumu. Tā nu labi ir tam, kurš sasniedz šo okeānu un dzer no tā dzīvības dzērienu!

6

Tu, kam krūtīs lauvas sirds, 1
Līdzīgi kā lauva rēc,
Ja tā rēksi, tad varbūt
Tevi dzirdēs debesīs!⁸³

Lai slavēts Tas, kura būtība ir neizmērojami augstāka par 2
cilvēku siržu centieniem pacelties Viņa tuvuma gaisotnē, lai cik
šķīstas tās būtu, un kura esība ir ārkārtīgi svēta un pāri cilvēka
prāta pūlēm kāpt Viņa klātbūtnes debesīs, lai cik cildens tas būtu.
Kopš neatminamiem laikiem Viņš ir ticis godināts augstāk par
jebkādiem aprakstiem, izņemot sevis paša, un Viņš mūžīgi turpinās
būt svēts, pārsniedzot visu radību slavēšanu. To sirdis, kas Viņu ir
atpazinuši, ir gauži apmulsušas Viņa nezūdošā roku darba zīmju
priekšā, un to prāti, kuri ir sasnieguši Viņa galmu, ir apmulsuši
par Viņa vienesmes Atklājēju brīnišķīgajiem pierādījumiem.
Viņš, patiesi, ir visuvaldošais, visuvarenaiss, godības pilnais, palīgs
briesmās, pašnodrošinātais.

Ak, draugs! Saņēmu Tavu vēstuli. Tā nerunāja ne par ko citu, 3
kā vien par uguni, kas tikusi iekurta cilvēces būtības kokā, un
nesniedza nekādu vēsti, kā vien to, kas apgaismotām sirdīm dāvā
jaunu dzīvi. Labi klājas tam, ko aizdegusi tavas mīlestības uguns
un kas ir pasmēlies dzīvības ūdeni no Tavas mīlestības kausa.
„Krietnie dzers no kausa, kur dzira jaukta ar kampara veldzi.”⁸⁴

Turpinot: tava vēstule, kas bija debesu zināšanu pērļu krātuve, 4
tika nogādāta šim Trimdiniekam. Lai Dievs tiek slavēts, tā
satina rullī nošķirtību un tālumu un to vietā atklāja tuvuma un
sapulcēšanās sfēras. Domājams, caur tavu ilgu ūdeni nošķirtības
uguns tapa „vēsa un droša”.⁸⁵ Patiesībā ar tavu vēstuli tika panākta
nevainojama tikšanās, un, pieminot dievišķās vienotības stāvokļus
un tīras abstrakcijas un vienesmes pazīmes, tā no pasaules pacēla
ierobežojumu plīvurus. Un tas, neskatoties uz to, ka ceļinieks
slavē un lolo pat pastāvēšanas pasaules ierobežojumus, jo viņš visu
redz vārsmas „... it nekamī, ko radījis Līdzcietīgais, tu neieraudzīsi

aplamību” spogulī un ik mirkli viņš ar savu iekšējo ausi dzird Svētā Gara mēli izrunājam vārdus: „Vai tu redzi kaut spraugu?”⁸⁶ Neticībā viņš redz uzticības noslēpumu, un nāvējošā indē viņš sagaršo saldāko medu. Pat atreibība tiek pieņemta šajā stāvoklī; nē, patiesais mīlētājs pieņem mīlotās nodevību.

Kad pievil, es to loloju
Kā velti, ko dzīve man sniedz.
Ciest atriebi, ko tu man nes,
Par dzīvību man dārgāks prieks!⁸⁷

5 Tā ceļinieki vientulības un meklējumu tuksnesī piedzīvo notikumus un apstākļus, kas, lai arī ārēji šķiet nāvējoša inde, iekšēji ir dziedinošs dzēriens, un, lai arī pēc parādīšanās tā ir garāmejoša mirāža, patiesībā tie ir tīri un atsvaidzinoši ūdeņi. Ja Es mēģinātu sniegt pilnu šī stāvokļa aprakstu, Es to nevarētu izteikt, ne klausītājs to aptvert. Un tas, kurš novēro ar iedzimtu zināšanu aci, atklāti un priekš sevis atzīs to pašu patiesību.

6 Runājot par uztveres atšķirībām, tās var attiecināt uz ceļinieku sasniegtajiem daudzējādiem stāvokļiem, kas iet meklējumu un mistisko zināšanu ceļu. Tādējādi ceļinieks vienā reizē redz, kā mīlētājs steidzas meklēt iemīļoto caur posta tuksnesi, bet citā reizē viņš redz, ka iemīļotais tvīkst pēc mīlētājas ilgu un uzticības plašumos vai arī bezmērķīgs un apmulsis savos meklējumos kļūst mīlestības tuksnesī.

„Kaut vai vienu lāsi!” dvēse slāpēs vaid;
„Kaut jel kādam slāptu!” tikmēr lūdzas avots.⁸⁸

7 No cita skatupunkta viņš saprot, ka mīlētājs un mīlotā ir viens un tas pats un ka meklētājs pats ir savu meklējumu objekts. „Kā mīlētājs jēlkad var šķirties no mīlotās?”⁸⁹ Tā arī reizēm ir, ka debesu Dailes mīlotāji izkļūdz: „Saki: viss no Dieva,” bet citreiz – „tas tevis paša dēļ.”⁹⁰

8 Daži ir saistījuši iepriekšminētos posmus ar dvēseles iekšējiem un ārējiem ceļojumiem, kas ir „pārliecības zināšanu” stāvoklis, savukārt citi, kas ir atdzērušies atkalredzēšanās vīnu, katru posmu uzskata

par saistītu ar šīm zināšanām, un uzskata, ka abi „pārliecības acs” un „pārliecības patiesības” stāvokļi ir augstāki un svētīti tālāk par šīm sfērām un visu, kas uz tām attiecas, tāpat kā tas mistiskais zinātnis ir skaidri apstiprinājis.⁹¹ Jo visos šajos posmos ceļnieka sirds spogulis var atspoguļot ēnainas kārtības, maldīgas domas un pasaulīgas pieķeršanās. Kādēļ ir teikts, ka šajos stāvokļos vienā reizē triumfē saprāta pulki, bet citreiz – mīlestības armijas. Reiz posta un bēdu mākoņi apslēpj prieku un liksmes debesis; citā gadījumā mūžīgais mīlestības leviatāns vienā gaistošā mirklī aprij visas skumju, ciešanu, bēdu un nomāktības izpausmes, un dievišķās vadības rīts uzaust ar priecīgu vēsti: „Neizmīsiet sava Kunga žēlastības,”⁹² un Viņa aizgādības maigās vēsmas izkļiedē visas satraukuma un atsvešinātības paliekas. Tomēr šīs ziņas šajos stāvokļos nav nemainīgas un negrozāmas, un ceļnieks paliek starp ticības un pārliecības labo roku un noliegšanas un izmisuma kreiso roku.

Daži ceļnieki šajos posmos paliek plīvuriem klāti uz visiem 9
laikiem. Citiem palīdz neredzama palīdzība no nezūdošās vēlības avota, kur augstās sfēras pulki paceļ dievišķā spēka telti un izpaužas vārdi „un patiesi Mūsu pulks uzvarēs”⁹³, iznīcinot ikvienas pasaulīgas pieķeršanās un ierobežojumu zīmes un karogus, gluži kā uz to norāda dažī, kas ir sasnieguši šo stāvokli. Šādos brīžos Dieva vārdu un īpašību pārsvars ieskauj dvēseli tā, ka tai vairs nebūs vietas, kur palikt vai uz kuriem bēgt. Tomēr šajā stāvoklī ir savas neskaidrības un šķēršļi, jo tie, kas dodas uz dievišķās vienotības un atraisīšanās zemi, joprojām ir ietīti vārdu un īpašību robežās un priecājas par saviem dārziem un lapenēm. Tādējādi, aprakstot šos stāvokļus, daži ir atsaukušies uz „eksistences vienotību” un „atklāšanās vienotību”⁹⁴ Ar to tiek domāts, ka meklētājs aizvērs acis uz visu, izņemot savu Mīļoto, un neatvērs tās nekam citam kā Viņa dailei. Viņš izies tālāk par mirstīgo pasauli un tuvosies nebeidzamajai sfērai. Viņš neredzēs citu daili kā tikai Mīļotā daili un nedzirdēs neko citu kā vien Viņa slavēšanu; tas ir, viņš novērsīs savu skatienu no visa cita, izņemot Viņa krāšņumu, un atteiksies uz klausīt kādu citu melodiju, izņemot Viņa saldo balsi. Tomēr dažī tiek maldināti pat šajā stāvoklī; jo viņi vēl neieelpo

atkalredzēšanās smaržu un neieklausās debesu vēlības dūju balsī, bet jau iedomājas, ka ir sasnieguši pilnību un kļīst apmaldījušies iedomības tuksnesī, tādējādi atņemot sev dievišķās aizgādības straumes maigo plūdumu un debesu prieka ēterisko kausu.

10 Vēl citi, ar nezūdošā Drauga vēlības palīdzību, dod Viņa milestības ugunij aprīt šos plīvurus un iekāpj senās godības pļavās. Tas ir, pametot „eksistences vienotības” tuksnesi, viņi sasniedz „dievišķās vienotības patiesās atklāšanās” galējo mājvietu. Tik skaidri viņi šajā posmā būs liecinieki Dieva visaptverošajai žēlsirdībai, ka visās radītajās lietās, gan pasaulē, gan cilvēku dvēselēs, viņi redzēs Viņu, kas ticis saprasts kā svētās Gāzmas. Viņi vairs neaizvērs acis ne uz vienu daili un neliēgs savām ausīm ieklausīties nevienā balsī. Jo šajā posmā nav nekādu aizliegumu un noliegumu, jo viņi visās lietās gan ar savām ārējām, gan iekšējām acīm saskatīs Tā zīmju atklāsni, kas ir visu vārdu un īpašību Ķēniņš, un katrā atomā viņi atradīs durvis, kas ved uz dievišķās vienotības dārzu un tīras abstrakcijas pilsētu. „Kurp es vēršu savu skatienu, es redzu Tevi.” Ceļinieku sirdis tik ļoti pārņems ilgas pēc šī stāvokļa svētlaimes, ka viņi neuztvers nevienu posmu, izņemot šo posmu, lai redzētu sevi dzīvojam Mīļotā galmā un riņķojam ap Viņa svētvietu, un uzskatīs to par meklētāju galveno mājvietu, un par augstāko stāvokli tiem, kas to ir sasnieguši.

11 Šīm pakāpēm un stāvokļiem ir piedēvēti neskaitāmi nosaukumi un īpašības, kurus Es nevēlos šeit pieminēt. Patiešām, tikai tavas ilgošanās un uzticības dēļ esmu nodarbojies ar tik īslaicīgām un ierobežotām tēmām. Un tas, neskatoties uz to, ka runa ir lielākais pierādījums runātāja vērtībai un virza uz norādījumu avota atpazīšanu, jo neviens pilnīgāks un noturīgāks pierādījums cilvēkam no nezūdošās godības augstākajām debesīm nav dots un netiks dots kā vārdi un izteikumi. Tā patiesi ir pašsaprotama patiesība, jo ēzeļa brēkšanu nekad nevar salīdzināt ar baloža dūdošanu. No kraukļa tu nekad nedzirdēsi lakstīgalas melodijas, nedz ielposi mūžības smaržu no nožēlojamas vaboles.

Četras ielejas

Viņš ir mūžam dzīvais.

Ak, patiesības gaisma un ticības zobens! 1
 Ak, dāsnuma dvēsele!
 Neviens princis, kas debesis vai zemi radījis,
 Nevar tev līdzināties.⁹⁵

Es nezinu, kāpēc mīlestības saite tik pēkšņi tika pārrauta 2
 un stingrā draudzības derība lauza. Vai, nedod Dievs, Mana
 ziedošanās jebkad mazinājās vai Mana patiesā pieķeršanās atdzisa,
 ka Es tik ļoti tiku atstāts novārtā un aizmirsts?

Kādu vainu tu man atradi,
 Ka pārtrauci būt vēlīgs man?
 Vai tādēļ, ka man trūkums lemts;
 Un bagātība – tava daļa?⁹⁶

Vai arī viena bulta tevi ir izdzinusi no kaujas? Vai neesi dzirdējis, 3
 ka nelokāmība ir galvenais mistiskā ceļa priekšnoteikums un
 līdzeklis, lai iekļūtu Viņa svētajā galmā? „Pie tiem, kuri saka: mūsu
 Kungs ir Dievs! – un turas pie tā – eņģeļi trauks pie viņiem lejup.”⁹⁷

Tāpat Viņš saka: „Turies taisns, kā Tev pavēlēts.”⁹⁸ No tā izriet, 4
 ka tiem, kas paliek sapulcēšanās galmā, ir jārikojas atbilstoši.

Es daru, kā likts, un nesu šo vēsti,
 Ne man lemt, kādas jūtas tā izsauks.⁹⁹

Lai gan Es neesmu saņēmis atbildi uz savu vēstuli un gudro 5
 acīs būtu nepiedienīgi vēlreiz paust savu uzticību, tomēr šī jaunā
 mīlestība ir atcēlusi un izdzēsusi visus vecos likumus un paražas.

Teiksmu par Leilī neteic man, nedz par Madžnūna sērām –
 Tu mīli tā, ka pasaule aizmirst senās mīlas,
 Kopš tavs vārds mums ir uz mēles, to sadzird mīļo auss,
 Lai dej dejotāji, lai dej runātāji visapkārt.¹⁰⁰

6 Un par dievišķo gudrību un debesu brīdinājumiem:

Mīlais, ik mēnesi
Trīs dienas es bez prāta;
Šodien pirmā no tām –
Redzi nu, cik es līksma.¹⁰¹

7 Es dzirdu, ka tu esi devies uz Tabríz un Tiflis, lai iesaistītos
apspriedēs un mācīšanā, vai arī esi devies uz Sanandaj, lai sasniegtu
zināšanu augstumus.

8 Ak, Mans izcilais draugs! To, kuri cenšas pacelties mistiska
gājuma debesīs, ir tikai četru veidu. Es tos aprakstīšu īsi, lai katra
pazīmes un pakāpes kļūtu skaidras un redzamas.

9 Ja ceļinieki ir starp tiem, kas meklē *ILGOTĀ PATVĒRUMU*, tad šis
līmenis attiecas uz patību – bet iecerētā patība ir „Dieva patība,
kas caurstrāvo visus Viņa likumus”.¹⁰² Šajā stāvoklī patība netiek
atstumta, bet gan mīlēta; tā tiek uztverta ar labvēlību un no tās
nav jāizvairās. Lai gan sākumā šis līmenis ir konfliktu sfēra, tomēr
tas beidzas ar pacelšanos uz godības troni. Kā ir teikts:

Ak, Gara Ābrahām un Dieva Draugs šai dienā!
Beidz! Beidz nost četrus zagļus un plēsējus putnus šos,¹⁰³

lai pēc nāves varētu tikt atklāts dzīves noslēpums.

10 Šī ir Dievam tīkamais dvēseles līmenis, par kuru Viņš saka:
„Stājies starp Maniem kalpiem un nāc Manā Dārzā.”¹⁰⁴

11 Šim stāvoklim ir virkne zīmju un neskaitāmi simboli. Tāpēc ir
teikts: „Mēs viņiem rādīsim Mūsu Zīmes i visās pasaules malās, i
pašu dvēselēs, līdz būs viņiem skaidrs, ka nav cita Dieva, izņemot
Viņu.”¹⁰⁵

12 Tātad ir jālasa sava grāmata, nevis kāda gramatiķa traktāts.
Tāpēc Viņš ir teicis: „Lasi savā grāmatā! Šodien tev gana tevis paša
par rēķinvedi.”¹⁰⁶

13 Šis stāsts vēsta par mistisku zinātāju, kurš devās ceļojumā
kompānijā ar mācītu gramatiķi. Viņi nonāca Varenības jūras

krastā. Zinātājs, paļāvijs uz Dievu, tūdaļ metās viļņos, bet gramatiķis stāvēja apmulsis un iegrimis domās, kas bija kā vārdi, kas izvagojuši ūdeni. Mistiķis viņam uzsauca: „Kāpēc tu neseko?” Gramatiķis atbildēja: „Ak, brāli, ko es varu darīt? Tā kā es neuzdrošinos virzīties uz priekšu, man atkal ir jāatgriežas.” Tad mistiķis iesaucās: „Atmet to, ko esi iemācījies no Sībavayh un Qawlavayh, no Ibn-i-Ĥāġib un Ibn-i-Mālik, un šķērso ūdeni!”¹⁰⁷

Ar atteikšanos, nevis gramatiku jābruņojas,
Esi nekas un pār jūru neskarts ej!¹⁰⁸

Tāpat Viņš saka: „Neesiet kā tie, kas Dievu aizmirsuši, – Dievs 14
liks tiem aizmirst pašiem sevi. Tie – nešķīstnieki.”¹⁰⁹

Ja ceļinieki ir starp tiem, kas mīt *VĪSUSLAVĒTĀ GALMĀ*, tad šis 15
ir saprāta stāvoklis, kas ir pazīstams kā ķermeņa sfēras vēstnesis un
dižākais pilārs. Tomēr tas, kas ir domāts, ir universālais dievišķais
saprāts, kura neierobežotā vara veicina visu lietu izaugsmi, nevis
katru tukšo un vājo prātu. Tā gudrais Sanaī ir rakstījis:

Kā vārgs prāts lai izprot Rakstus,
Zirneklis kā notvert fēniksu?¹¹⁰
Vai negribi, lai prāts tevi tur lamatās?
Tad satver to un liec tam Dieva skolā iet!

Šajā līmenī ceļotājs sastopas ar daudziem pārbaudījumiem un 16
apvērsumiem. Te viņš ir pacelts debesīs, te viņš ir iemests dziļumā.
Kā teikts: „Te Tu mani velc pie augšējo sfēru troņa, te Tu atkal
mani apdedzini elles ugunī. Šī stāvokļa slēptais noslēpums ir
atklāts šādā svētītajā vārmā no sūras „Ala”:

„Tu redzi, ka saule uzlec pa labi no viņu Alas un
noriet no tiem pa kreisi, un viņi – tur tvertnē. I šī – no
Dieva Zīmēm! Kam Dievs par Ceļvedi, tā ceļš – taisns,
bet, kuru Viņš nomaldina, tam tu neatradīsi nedz kādu
tuvo, ne ceļvedi.”¹¹¹

Ja kāda dvēsele varētu aptvert mājienu, kas slēpjas šajā vienā 17
vārmā, viņai pietiktu. Tādi patiešām ir tie, kurus Viņš ir cildinājis
kā „vīri, ko ne veikala lietas, nedz tielesti kavē pieminēt Dievu.”¹¹²

18 Šis stāvoklis ir īstais zināšanu standarts un pārbaužu un pārbaudījumu galapunkts. Šajā sfērā nav arī jātiecas pēc zināšanām, jo Viņš par ceļinieku vadību šajā līmenī ir teicis: „Bijājiet Dievu, un Dievs jūs pamācīs,”¹¹³ un atkal: „Zināšanas ir gaisma, ko Dievs iemet to sirdīs, kam Viņš vēlas.”¹¹⁴

19 Tāpēc ir jāgatavo trauks un jāklūst cienīgam debesu velšu nolaišanai, lai pietiekamākais kausa Nesējs dotu dzert velšu vīnu no žēlastības kristāla biķera. „Ak, pēc tāda lai kāro kārotājs!”¹¹⁵ Un tagad Es saku: „Paties, mēs piederam Dievam, un paties, pie Viņa mēs atgriezīamies!”¹¹⁶

20 Ja mīlētāji ir starp tiem, kas dzīvo *SIRDIS PIEVELKOŠĀ MĀJOKĻA* sienās, neviena dvēsele nevar mājot uz šī karaliskā troņa, izņemot mīlestības vaigu. Es esmu bezspēcīgs gan aprakstīt šo stāvokli, gan attēlot to vārdos.

Šis un viņsaules vairās mīla;
Viņā mīt seši duči vājprātu.
Mīla uz arfas šim lajam dzied:
Kalpība verdzina, kundzība pieviļ.¹¹⁷

21 Šis līmenis prasa šķīstu mīlestību un nepārspējamu pieķeršanos. Raksturojot šos biedrus, Viņš saka: „Tie nesteidz Tam runāt pa priekšu un dara, ko Viņš pavēl.”¹¹⁸

22 Šajā stāvoklī nepietiek ne ar intelekta valdīšanu, ne arī ar patības valdīšanu. Tā viens no Dieva praviešiem jautāja: „Mans Kungs, kā es Tevi aizsniegšu?” Un nāca atbilde: „Atstāj savu patību un tad tuvojies Man.”

23 Pēc šādu dvēseļu domām, sēdēt starp sandalēm pie durvīm ir tas pats, kas palikt goda vietā, un Mīlotā ceļā zemes skaistuma patvērums neatšķiras no kaujas lauka.

24 Šīs mītnes iemītnieki nezina galamērķi, tomēr viņi seglo savus nesējus. Viņi nesaredz Mīlotajā neko citu, kā vien Viņu pašu. Viņi uzskata, ka visi jēgas vārdi ir bezjēdzīgi un bezjēdzīgie vārdi ir

jēgas pilni. Viņi nevar atšķirt galvu no pēdas vai vienu locekli no otra. Viņiem mirāža ir pats ūdens, un aizbraukšana ir atgriešanās noslēpums. Tāpēc ir teikts:

Par Tavu daili dzirdēja vīrs tālā ielejā,
Drudzaini krogu meklēja, kur viņu pārdod, pērk.
Tava mīlestība sagrāva pacietības cietoksni,
Tev sāpēja tā, ka cerības vārti tika cieši aizslēgti.¹¹⁹

Šajā stāvoklī gan norādījumu došana, gan māceklība noteikti ir 25
bezzēdzīga:

Mīļoto skolotājs ir Mīlotā daile,
Tā vaigs ir viņu skola un raksti.
Brīnums tiem mācība, pienākums – mīlas ilgas,
Ne apgūt zinību vārsnās tie tiecas.
Nē, Viņa muskusa mati tos važo;
Kas tiem ciklu shēma? – Tikai kāpnes pie Viņa.¹²⁰

Šeit seko lūgums Dievam – lai Viņš ir svētīts un pagodināts: 26

Ak Kungs, ak Tu, kas remdē vēlībā mūs visus!
Cita piemiņa kā Tevis būtu grēks!
Liec, lai zinību pīslis manā sirdī
No zemes brīvs tiek, lai spēj pie mērķa traukties!
Un lai lāse vieduma, ko Tu man dāvā,
Kļūst vienota ar Tavu vareno jūru!¹²¹

Tā Es saku: nav nedz varas, nedz spēka, izņemot Dievu, palīga 27
briesmās, pašnodrošinātā.

Ja mistiskie zinātāji ir starp tiem, kas ir sasnieguši *MĪĻOTĀ* 28
DAILI, šis stāvoklis ir iekšējās sirds tronis un dievišķās vadības
noslēpums. Šī ir vieta noslēpumam „Viņš dara, ko grib, un nolemj,
ko vēlas”.

Ja visi, kas ir debesīs un uz zemes, mēģinātu atšķetināt šo 29
augsto mājienu un smalko noslēpumu no šī brīža līdz dienai, kurā
atskanēs Trompete, tomēr viņi nespētu saprast pat burtu no tā,

jo šis ir Dieva nemainīgā sprieduma un Viņa iepriekš noteikto noslēpumu stāvoklis. Tāpēc uz jautājumu par šo lietu Viņš atbildēja: „Tā ir bezdibena jūra, ko neviens nekad nevar izzināt.” Un, kad jautājums tika atkārtots, Viņš atbildēja: „Tā ir vismelnākā nakts, kurā neviens nevar atrast ceļu.”¹²²

30 Tas, kurš sapratīs šo stāvokli, noteikti to noslēps, un, ja viņš atklātu tikai vismazākās tā pēdas, viņi noteikti pakārtu viņu karātāvās. Un tomēr – Pie Dieva! –, ja atrastos patiesais meklētājs, Es viņam to atklātu; jo Viņš saka: „Mīlestība ir atšķirības zīme, kas nekad netiek piešķirta sirdij, kuru pārņem bailes un šaubas.”¹²³

31 Patiešām, ceļinieks, kurš dodas pie Dieva, kurš iet pa sniegbalto taku un griežas uz Sārto pīlāru, nekad nesasnies savas debesu mājas, ja vien viņa rokas nebūs tukšas no tādām pasaulīgām lietām, ko cilvēki mīl. „Un kas nebīstas Dieva, tam Dievs liks bīties no visa; turpretī viss bīstas no tā, kas bīstas Dieva.”

Runā persiešu mēlē, kaut patīk arābiski:
Simts citās mēlēs runāt patīk mīlestībai.¹²⁴

32 Cik jauka šajā sakarā ir šāda četrinde:

Būs sirdis mums kā gliemežvāks,
Ja dāvās vēlības pērles mums Viņš;
Kā mērķi būs mūsu dzīvības,
Ja raidīs bēdu šautras Viņš.

33 Un, ja tas nebūtu pretrunā ar Grāmatas pavēli, Es noteikti būtu dāvājis daļu no savas mantas savam topošajam slepkavam un devis viņam mantot Manas zemes dzīves mantas, un pateicis viņam neskaitāmas pateicības un veldzējis Manas paša acis ar viņa rokas pieskārienu. Bet ko Es varu darīt? Ne Man ir kādas bagātības, ne arī likteņa Kungs tā lēmis.

34 Domāju, ka šajā brīdī Es jūtu muskusa smaržu no *Há'* drēbēm, kas pienākas Bahá Jāzepam; patiesi, šķiet, ka Viņš ir tuvu, lai gan tu domā, ka Viņš ir tālu.¹²⁵

Mīlās dvēseles dvesto smaržu
Jūtu es jau iztālēm:
Aromāts, ko man sūta draugs –
Mans mērķis un sirds ilgas!

Nāc šurp, kur sauc sena mīlestība
Un teiksmu teic par senu svētlaimi,
Lai balsī šodien zeme smeļ un gaiss,
Lai kļūst mums līksma sirds, prāts un acs!¹²⁶

Šī ir tīras apziņas un pilnīgas patības izdzīšanas sfēra. Pat 35
mīlestība nevar atrast ceļu uz šo līmeni, un arī priekš piekēršanās
tajā nav vietas. Tāpēc ir teikts: „Mīlestība ir plīvurs starp mīlētāju
un viņa mīļoto.” Šeit mīlestība kļūst tikai par aizšķērsojošu
plīvuru, un viss cits, izņemot Draugu, kļūst tikai par aizsegu. Tā
gudrais Sanaī ir rakstījis:

Tāds nebūs tuvs šim mīļajam,
Kurš sevī slēpj savas ilgas,
Tāds neaptvers daiļo veidolu,
Kam paša tērps nesams kā slogs.

Jo šī ir Dieva sfēra, un tā ir svētdarīta pāri visiem mājieniem par
Viņa radību.

Uzturoties jūsmības galmā, šīs savrupmājas iemītnieki ar 36
vislielāko prieku un līksmi lieto dievišķības un kundzības
scepterus; un, nostājušies uz augstiem taisnības krēsliem, viņi
īsteno savu varu un piešķir katrai dvēselei tai pienākošos. Tie, kas
dzer no šī kausa, atrodas zem godības nojumes, virs Sirmgalvja
troņa un apmetas diženuma tronī, majestātiskajā teltī. Tie ir tie,
kas „neredzēs tur ne saules, ne sala.”¹²⁷

Šajā līmenī augstākās debesis nav nedz pretstatā, nedz nošķirtas 37
no zemās zemes, jo šī ir dievišķo labvēlību sfēra, nevis pasaulīgo
pretstatu lauks. Lai arī katru brīdi tiek parādīts jauns nosacījums,
tomēr šis nosacījums ir nemainīgs. Tāpēc Viņš vienā gadījumā
saka: „Nekas neliedz Viņam nodarboties ar citām lietām.”¹²⁸ Un
citā Viņš saka: Patiesi, „katru dienu Viņš – rūpēs.”¹²⁹

38 Šis ir ēdiens, kura garša nemainās un krāsa nemainās. Ja tu no tā paņemtu, tu noteikti skaitītu vārsmu: „Es pievērsu vaigu Tam, Kurš rosījis tapt i debesis, i zemi, es – Viņa vientiesis, un es neesmu no piepulcētājiem.”¹³⁰ „Tad Mēs rādījām Abraāmam debesu un zemes valstību, lai viņš – ar tiem, kuri droši tic.”¹³¹ Tāpēc ieliec savu roku savā klēpī, tad izstiep to ar spēku, un lūk, tu atradīsi to par gaismu visai pasaulei.

39 Cik dzidrs ir šis kristāla ūdens, ko daļa jūsmīgais krūzes Nesējs! Cik izsmalcināts ir šis šķīstais vīns, ko pasniedz apreibinātā Daile! Cik patīkams šis prieka malks, kas plūst no Debesu kausa! Labi klājas tam, kas to dzer un garšo tā saldumu, un iegūst no tā atziņu.

Upes gultnē jūra nesatilpt –
Pārējais lai paliek tev noslēpums.¹³²

40 Jo tā noslēpums slēpjas Viņa neaizskaramās aizsardzības krātuvēs un glabājas Viņa varas dārgumos. Tas paceļas pāri augstākajai izteikuma būtībai un ir svēts pāri vissmalkākajam skaidrojumam.

41 Izbrīns šeit tiek augstu vērtēts, un pilnīga nabadzība ir ļoti lolota. Tāpēc Viņš ir teicis: „Nabadzība ir mans lepnums.”¹³³ Un vēl: „Dievam ir tauta zem diženuma lapotnes, ko Viņš ir ietērpis nabadzības tērpā, lai cildinātu tās pakāpi.”¹³⁴ Tie ir tie, kas redz ar Viņa acīm un dzird ar Viņa ausīm, kā tas ir pierakstīts labi zināmajā tradīcijā.¹³⁵

42 Attiecībā uz šo sfēru ir daudz tradīciju un daudzas vārsmas, gan vispārīgas, gan īpašas, taču ar divām no tām pietiks, lai tās kalpotu par gaismu zinošām sirdīm un sagādātu prieku ilgojošām dvēselēm.

43 Pirmā ir Viņa izteikums „Ak, Mans kalps! Paklausī Man, lai Es tevi daru sev līdzīgu. Jo Es saku: „Lai notiek,” un tā notiek, un tu saki: „Lai notiek,” un tā notiks.” Un otrā: „Ak, Ādama dēls! Nemeklē sadraudzību ne ar vienu, kamēr neesi Mani atradis, un ikreiz, kad tu ilgosies pēc Manis, tu Mani atradīsi sev tuvu.”

44 Neatkarīgi no tā, kādi pierādījumi un brīnišķīgas norādes šeit ir minētas, tās attiecas tikai uz vienu burtu un vienu punktu.

Jo tāds ir Dieva paradums, un tu nevari atrast nekādas pārmaiņas Viņa rīcībā.¹³⁶

Es pirms kāda laika apņēmos uzrakstīt šo vēstuli tev par piemiņu, un, tā kā tava vēstule Mani vēl nebija sasniegusi, Es sāku ar dažiem sūdzību un pārmetumu vārdiem. Tagad tava jaunā vēstule ir izklidējusi šo sajūtu un lika Man nosūtīt tev šo vēstuli. Runāt par Manu mīlestību pret tavu izcilību ir lieki. „Gana Dievu par Liecinieku.”¹³⁷ 45

Kas attiecas uz viņa izcilību Shaykh Muḥammad – lai cildenais Dievs viņu svētī – Es aprobežošos ar divām sekojošām rindiņām, kuras Es lūdzu viņam nodot: 46

Būt tuvs tev tiecos, tas tīkamāk man vēl kā debesis,
Par paradīzes dārza zariem mīļāks man tavs veidols.

Kad Es uzticēju šo mīlestības vēsti savai Spalvai, tā atteicās no šīs nastas un izsika. Tad, nākdama pie dzīvības, tā runāja un sacīja: „Esi godāts! Pie Tevis es vēršos ar nožēlu un esmu pirmā no tiem, kas lūdz Tavu piedošanu.”¹³⁸ Visa slava Dievam, pasaulu Kungam! 47

Stāstīsim tev citudien,
Kā sāp būt šķirtiems mums,
Rakstīsim citā veidā
par mīlas noslēpumiem.
Kņadu, troksni, asinis – nē.
Nepieminiēt vairs Shams-i-Tabrīz.¹³⁹ 48

Miers ar tevi un tiem, kas riņķo ap tevi un sasniedz tavu klātbūtni.

To, ko Es rakstīju pirms šī, ir apēdušas mušas, tik garda bija tinte to gaumei, kā ir teicis Saadī: 49

Pietiks rakstīt, jo mušas mani apstāj,
Tās vilina mani saldie vārdi uz lapas.

Un tagad roka vairs nevar rakstīt un lūdz, ka ar to pietiek. 50
Tāpēc Es saku: tālu no Mana visugodājamā Kunga godības ir tas, ko Viņa radības piedēvē Viņam!

Piezīmes un atsauces

- 1 *Epistle to the Son of the Wolf* (trans. Shoghi Effendi, Wilmette, IL: Bahá'í Publishing Trust, 1988), p. 15.
- 2 *Epistle to the Son of the Wolf*, p. 22.
- 3 *God Passes By* (Wilmette, IL: Bahá'í Publishing Trust, 1974, 2018 printing), pp. 192–93.
- 4 *God Passes By*, p. 216.
- 5 *God Passes By*, pp. 217 and 220.
- 6 No iepriekš netulkota vēstulraksta.
- 7 Bahá'u'lláh, *Domu vārpas*, CLI, par. 2. (Pārskatīts tulkojums.)
- 8 „*Amá* tiek definēts kā ārkārtīgi plāns un smalks mākonis, kas ir vienlaikus redzams un neredzams. Jo, ja tu skatītos ar vislielāko rūpību, tu kaut ko saskatītu, bet, tiklīdz tu paskatītos otrreiz, tas vairs nebūs redzams. Šī iemesla dēļ mistiķu lietojumā, kas meklē patiesību, *Amá* apzīmē universālo īstenību bez pielāgojumiem kā tādiem, jo šie pielāgojumi pastāv nesavienotās vienkāršības un vienesmes veidā un nav nošķirtas no dievišķās Būtības. Tādējādi viņi reizē ir un nav pielāgojumi. Šis ir stāvoklis, uz kuru norāda termini *Aḥadīyyih* [absolūtā vienotība] un *Amá*. Šis ir „apslēptā dārguma” stāvoklis, kas minēts kādā hadīsā. Tāpēc dievišķās īpašības ir pielāgojumi, kas eksistē Būtībā, bet netiek no tām atšķirtas. Tie vienlaikus ir un nav redzami. Īsumā tie ir tas, ko nozīmē *Amá*.” (No iepriekš netulkota 'Abdu'l-Bahá vēstulraksta.)
- 9 Dieva Izpaušme.
- 10 Korāns 6:103.
- 11 Aḥmad, Muḥammad un Maḥmúd ir praviešu vārdi un tituli, kas atvasināti no darbības vārda „slavēt”, „daudzina”.
- 12 Korāns 17:110.
- 13 Sal. Korāns 76:1.
- 14 Burtiski „*Ghawthīyyih dārzā*”. *Risāliyy-i-Ghawthīyyih* ir mistisks 'Abdu'l-Qádir-i-Gilání (apm. 1077–1166) traktāts. Nākamais teikums ir citāts no šī darba.
- 15 Korāns 2:282, 16:69.

- 16 Korāns 20:47.
- 17 Attārs (*ʿAttār*) (apm. 1119–1230) savā poēmā „Putnu konference” (*Manṭiquʿī-Tayr*) ir aprakstījis septiņas ielejas, caur kurām putni lido, meklējot savu karali. Baháʿuʿlláh atsaucas uz Attāra ieleju shēmu. Rūmī (*Rúmi*) (1207–1273) norāda uz „septiņām mīlestības pilsētām”, kuras šķērsoja Attārs.
- 18 Korāns 29:69.
- 19 Madžnūns (*Majnūn*) nozīmē „trakais”. Šis ir slavena mīlētāja tituls senajā persiešu un arābu folklorā, kura mīlotā bija Leilī (*Laylī*). Simbolizējot patiesu cilvēcisku mīlestību, kura robežojas ar dievišķo, stāsts ir bijis daudzu persiešu romantisko dzejoļu tēma, no kuriem slavenākais ir Nizámí darbs, kas sarakstīts 1188. gadā.
- 20 Arābu sakāmvārds.
- 21 Atsauce uz islāma ticības apliecību: „Nav cita Dieva kā vien Dievs, un Muḥammad ir Dieva Vēstnesis.”
- 22 Sanaī (apm. 1045–1131).
- 23 Sanaī.
- 24 Korāns 50:30.
- 25 Atsauce uz hadīsu, kurā teikts, ka Dievs uzrunā pravieti Muḥammad ar šādiem vārdiem: „Ja Tevis nebūtu, Es nebūtu radījis sfēras.”
- 26 No Baháʿuʿlláh dzejoļa.
- 27 Hátif-i-Iṣfahání (m. 1783).
- 28 Korāns 67:3.
- 29 Korāns 41:53.
- 30 No kāda hadīsa.
- 31 Shaykh Abú Ismáʿil ʿAbduʿlláh Anṣarí no Hirát (1006–1089), sūfiju skolotājs, dzejnieks un zinātnieks.
- 32 Korāns 1:6.
- 33 Rūmī.
- 34 Korāns 2:156.
- 35 Korāns 4:78.
- 36 Korāns 18:39.
- 37 Praviētis Muḥammad.
- 38 Rūmī.
- 39 Korāns 16:61.

- 40 No kāda hadīsa.
- 41 No kāda hadīsa.
- 42 Korāns 83:28.
- 43 No kāda hadīsa.
- 44 No Imám ‘Alí lūgšanas.
- 45 „Ja Tevis nebūtu” ir atsauce uz hadīsu, kas citēts 25. piezīmē. „Mēs neesam pazinuši Tevi” ir atsauce uz Muḥammad piedēvētu lūgšanu, kurā teikts: „Mēs neesam pazinuši Tevi, ak Dievs, kā Tevi būtu jāpazīst.” „Vai pat tuvāk” norāda uz Korānu, sk. 53:9.
- 46 Saadī (*Sa‘dí*) (apm. 1213–1292), „Rožudārzs” (*Gulistán*) un citu poētisku darbu autors.
- 47 No kāda hadīsa.
- 48 Rūmī, atsaukdamies uz Korānu, sk. 18:71. Korānā 18. sūras 65. rindā apraksta pravieša Mozus tikšanos ar „kādu no Mūsu kalpiem”, pēc islāma tradīcijas, vārdā Khidr. Šī sastapšanās un tam sekojošais stāsts turpinās līdz 82. rindai. (Redaktora piezīme.)
- 49 Korāns 57:3.
- 50 Rūmī.
- 51 Šī ir Bahá’u’lláh atsauce uz pašam uz sevi, kad Viņš vēl nebija paziņojis par savu misiju.
- 52 Korāns 4:130.
- 53 Sal. Attārs.
- 54 Ibn-i-Fárid (1181–1235).
- 55 No kāda hadīsa.
- 56 Sal. Korāns 50:22.
- 57 Sanaī.
- 58 Praviētis Muḥammad.
- 59 No kāda hadīsa.
- 60 Stāsts par Lukmānu ir aprakstīts Korānā 31. sūrā, kur viņš ir attēlots kā gudrs cilvēks, kas sniedz padomus savam dēlam. (Redaktora piezīme.)
- 61 Rūmī.
- 62 Korāns 9:51.
- 63 Rūmī.
- 64 Korāns 76:5.
- 65 No kāda hadīsa.
- 66 Korāns 28:88.

- 67 Korāns 15:21.
- 68 Hátif-i-Işfahání.
- 69 No kāda hadīsa.
- 70 Piedēvēts Rūmī.
- 71 Atsauce uz diviem sūfju jēdzieniem. Mācību par eksistences vienotību parasti piedēvē Ibnu'l-Arabí (1165–1240), bet par atklāšanās vienotību – Aḥmad Sirhindí (1564–1624). Sk. 'Abdu'l-Bahá *Atbildes uz dažiem jautājumiem*, 82. nodaļu.
- 72 Korāns 17:79. Atsauce uz Dieva Izpausmes stāvokli.
- 73 „Vārdam „Aizbildnis” *Septiņās ielejās* nav nekāda sakara ar bahāju Aizbildņa institūciju.” (No 1949. gada 8. janvāra vēstules, kas rakstīta Shoghi Effendi vārdā.)
- 74 Korāns 2:90.
- 75 Rūmī.
- 76 Ibn-i-Fárid.
- 77 Tālāk Bahá'u'lláh interpretē nozīmi katram no pieciem burtiem, kas sastāda vārdu „zvīrbulis” (*gunjishk*) persiešu valodā.
- 78 Šī vēstuļraksta saņēmējs bija Mírzá Hádí Qazvíní.
- 79 Norādes uz musulmaņu ticības apliecību. Sk. 21. piezīmi.
- 80 Báb.
- 81 Norāde uz Bahá'u'lláh tuvojošos pasludināšanu.
- 82 No kāda hadīsa.
- 83 Rūmī.
- 84 Korāns 76:5.
- 85 Korāns 21:69.
- 86 Korāns 67:3.
- 87 Rūmī.
- 88 Rūmī.
- 89 Rūmī.
- 90 Korāns 4:78-79.
- 91 Atsauce uz trim pārliecības līmeņiem islāma mistiskajā tradīcijā.
- 92 Korāns 39:53.
- 93 Sal. Korāns 37:173.
- 94 Sk. 71. piezīmi.
- 95 Rūmī. Bahá'u'lláh šeit salīdzina vēstuļraksta saņēmēju Shaykh 'Abdu'r-Raḥmán ar Ḥusámu'd-Dín Chalabí, kuram Rūmī veltīja savu *Mathnaví*. *Ḥusámu'd-Dín* nozīmē „ticības zobens”.

- 96 Saadī.
- 97 Korāns 41:30.
- 98 Korāns 11:112.
- 99 Saadī.
- 100 Saadī.
- 101 Rūmī.
- 102 No lūgšanas, kas piedēvēta Imām 'Alī.
- 103 Sal. Rūmī. Šeit Rūmī stāsta par četriem ļaunajiem putniem, kuri, kad tos nogalināja, pārvērtās par četriem labestības putniem. Alegorija attiecas uz ļauno īpašību apvaldīšanu un to aizstāšanu ar labajām.
- 104 Korāns 89: 29–30.
- 105 Sal. Korāns 41:53.
- 106 Korāns 17:14.
- 107 Slaveni gramatikas un retorikas autori.
- 108 Rūmī.
- 109 Korāns 59:19.
- 110 Sanaī.
- 111 Korāns 18:17
- 112 Korāns 24:37.
- 113 Korāns 2:282.
- 114 No kāda hadīsa.
- 115 Korāns 83:26.
- 116 Korāns 2:156.
- 117 Rūmī.
- 118 Korāns 21:27.
- 119 Saadī.
- 120 Rūmī. Atsauce uz Avicennas ciklisko teoriju (Abu-'Alí Síná [980–1037]).
- 121 Rūmī.
- 122 No kāda hadīsa.
- 123 No kāda hadīsa.
- 124 Rūmī.
- 125 Norādījums uz gaidāmo Bahá'u'lláh pasludināšanu.
- 126 Rūmī.
- 127 Korāns 76:13.

- 128 Slavens sakām vārds, kas minēts daudzos islāma avotos.
- 129 Korāns 55:29.
- 130 Sal. Korāns 6:79.
- 131 Korāns 6:75.
- 132 Rūmī.
- 133 No kāda hadīsa.
- 134 No dzejoļa, kas minēts vairākos islāma avotos.
- 135 Sk. šajā izdevumā *Septiņas ielejas*, par. 44.
- 136 Sal. Korāns 35:43, 48:23.
- 137 Korāns 4:166.
- 138 Sal. Korāns 7:143.
- 139 Rūmī. Shams-i-Tabrīz bija sūfījs, kurš spēcīgi ietekmēja Rūmī, novirzot viņa uzmanību no zinātnes uz mistiku. Viņam veltīta liela daļa Rūmī darbu.

ISBN 978-9934-620-69-0

9 789934 620690

